ÖZEL EĞİTİM UYGULAMA OKULU

DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ 2

(1, 2 VE 3. KADEMELER)

DERS KİTABI

YAZARLAR

Gizem TİMUR
Nurgül GENCAN
Sevgi YILDIRIM KARATAŞ

DEVLET KİTAPLARI
Kitabın Basıldığı Matbaa Adı

Millî Eğitim Bakanlığı Yayınları No.: 11147
Ders Kitapları Dizisi No.: 2599

Her hakkı saklıdır ve Millî Eğitim Bakanlığına aittir. Kitabın metin, soru ve şekilleri kısmen de olsa hiçbir surette alınıp yayımlanamaz.

EDİTÖR

Doç. Dr. Fatmanur ALİBEKİROĞLU EREN
Dr. Ahmet DÜZENLİ

DİL UZMANI

Sevil CANPOLAT

GÖRSEL TASARIMCI

Celalettin ŞİŞMAN
Hamza BAKAR
Yusuf YILMAZ
Yusuf ALKAN

ÇOKLU ORTAM TASARIMCISI

Burcu Hacer ŞENOL
Harun ERDOĞAN
Tolga ŞANAL

PROGRAM GELİŞTİRME UZMANI

Enes Malik BİLGİN

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME UZMANI

Dr. Özgül SU ÖZENİR

REHBERLİK UZMANI

Çağla AYDIN

ISBN 978-625-8894-39-4

Millî Eğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığının 25.06.2026 tarih ve 162795968 sayılı yazısı ile eğitim aracı olarak kabul edilmiştir. Kurulca bu kitabın kabul edilmiş olması ders kitabından yayınevi ve yazarın/yazarların sorumluluğunu kaldırmaz.

Baskı

Matbaanın Adı ve Ticaret Ünvanı
tel.: (0000) 000 00 00 Sertifika No.: 000000000

İSTİKLÂL MARŞI

Korkma, sönmez bu şafaklarda yüzen al sancak;
Sönmeden yurdumun üstünde tüten en son ocak.
O benim milletimin yıldızıdır, parlayacak;
O benimdir, o benim milletimindir ancak.

Çatma, kurban olayım, çehreni ey nazlı hilâl!
Kahraman ırkıma bir gül! Ne bu şiddet, bu celâl?
Sana olmaz dökülen kanlarımız sonra helâl.
Hakkıdır Hakk'a tapan milletimin istiklâl.

Ben ezelden beridir hür yaşadım, hür yaşarım.
Hangi çılgın bana zincir vuracakmış? Şaşarım!
Kükremiş sel gibiyim, bendimi çiğner, aşarım.
Yırtarım dağları, enginlere sığmam, taşarım.

Garbın âfâkını sarmışsa çelik zırhlı duvar,
Benim iman dolu göğsüm gibi serhaddim var.
Ulusun, korkma! Nasıl böyle bir imanı boğar,
Medeniyyet dediğin tek dişi kalmış canavar?

Arkadaş, yurduma alçakları uğratma sakın;
Siper et gövdeni, dursun bu hayâsızca akın.
Doğacaktır sana va'dettiği günler Hakk'ın;
Kim bilir, belki yarın, belki yarından da yakın.

Bastığın yerleri toprak diyerek geçme, tanı:
Düşün altındaki binlerce kefensiz yatanı.
Sen şehit oğlusun, incitme, yazıktır, atanı:
Verme, dünyaları alsan da bu cennet vatanı.

Kim bu cennet vatanın uğruna olmaz ki feda?
Şüheda fışkıracak toprağı sıksan, şüheda!
Cânı, cânânı, bütün varımı alsın da Huda,
Etmesin tek vatanımdan beni dünyada cüda.

Ruhumun senden İlâhî, şudur ancak emeli:
Değmesin mabedimin göğsüne nâmahrem eli.
Bu ezanlar -ki şehadetleri dinin temeli-
Ebedî yurdumun üstünde benim inlemeli.

O zaman vecd ile bin secde eder -varsa- taşım,
Her cerîhamdan İlâhî, boşanıp kanlı yaşım,
Fışkırır ruh-ı mücerret gibi yerden na'şım;
O zaman yükselerek arşa değer belki başım.

Dalgalan sen de şafaklar gibi ey şanlı hilâl!
Olsun artık dökülen kanlarımın hepsi helâl.
Ebediyyen sana yok, ırkıma yok izmihlâl;
Hakkıdır hür yaşamış bayrağımın hürriyyet;
Hakkıdır Hakk'a tapan milletimin istiklâl!

Mehmet Âkif Ersoy

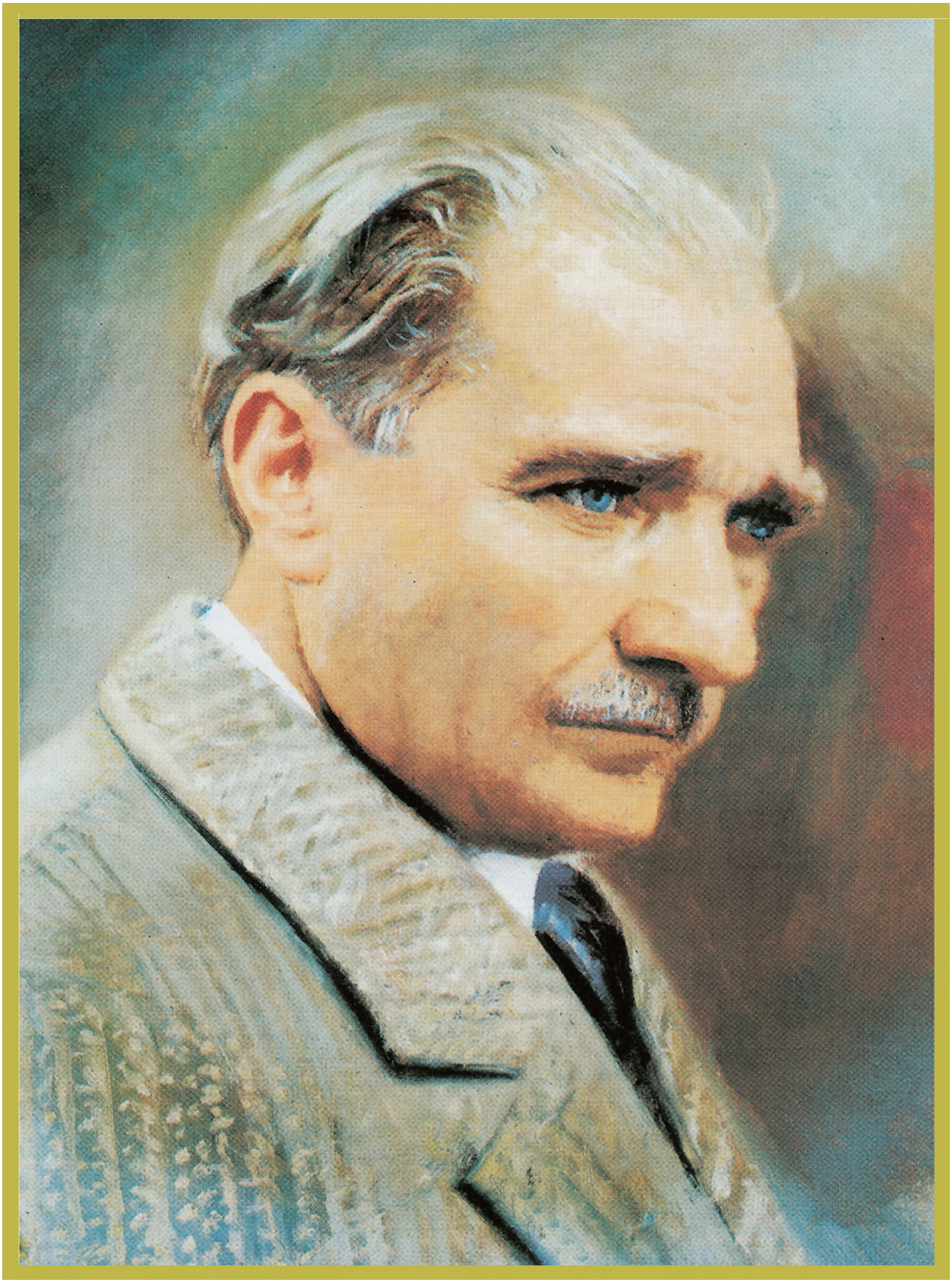
GENÇLİĞE HİTABE

Ey Türk gençliği! Birinci vazifen, Türk istiklâlini, Türk Cumhuriyetini, ilelebet muhafaza ve müdafaa etmektir.

Mevcudiyetinin ve istikbalinin yegâne temeli budur. Bu temel, senin en kıymetli hazinendir. İstikbalde dahi, seni bu hazineden mahrum etmek isteyecek dâhilî ve hâricî bedhahların olacaktır. Bir gün, istiklâl ve cumhuriyeti müdafaa mecburiyetine düşersen, vazifeye atılmak için, içinde bulunacağın vaziyetin imkân ve şeraitini düşünmeyeceksin! Bu imkân ve şerait, çok namüsait bir mahiyette tezahür edebilir. İstiklâl ve cumhuriyetine kastedecek düşmanlar, bütün dünyada emsali görülmemiş bir galibiyetin mümessili olabilirler. Cebren ve hile ile aziz vatanın bütün kaleleri zapt edilmiş, bütün tersanelerine girilmiş, bütün orduları dağıtılmış ve memleketin her köşesi bilfiil işgal edilmiş olabilir. Bütün bu şeraitten daha elîm ve daha vahim olmak üzere, memleketin dâhilinde iktidara sahip olanlar gaflet ve dalâlet ve hattâ hıyanet içinde bulunabilirler. Hattâ bu iktidar sahipleri şahsî menfaatlerini, müstevlîlerin siyasî emelleriyle tevhit edebilirler. Millet, fakr u zaruret içinde harap ve bîtap düşmüş olabilir.

Ey Türk istikbalinin evlâdı! İşte, bu ahval ve şerait içinde dahi vazifen, Türk istiklâl ve cumhuriyetini kurtarmaktır. Muhtaç olduğun kudret, damarlarındaki asil kanda mevcuttur.

Mustafa Kemal Atatürk

MUSTAFA KEMAL ATATÜRK

İÇİNDEKİLER

Kitabımızı Tanıyalım 8

2. TEMA
2.1. İBADET **12**

1. BÖLÜM: İbadeti Öğrenelim **13**

2. BÖLÜM: Namaz İbadetini Tanıyalım **39**

3. BÖLÜM: Oruç İbadetini Tanıyalım **69**

Kaynakça 111

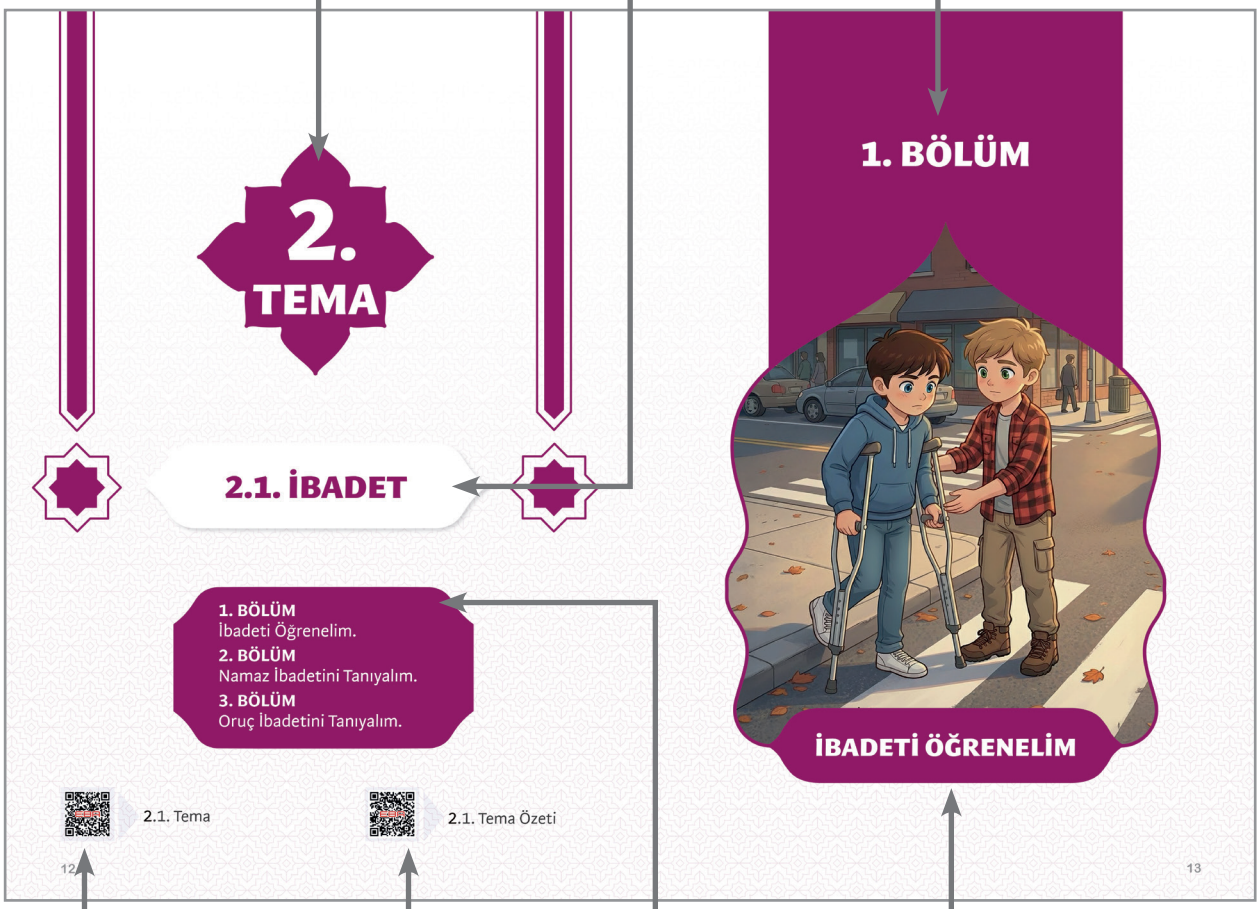
Cevap Anahtarı 112

Görsel ve Genel Ağ Kaynakçası 112

Türkiye'nin Mülki İdare Bölümleri ile
Kara ve Deniz Komşuları Haritası 113

Türk Dünyası Haritası 114

KİTABIMIZI TANIYALIM

Tema Numarası

Tema Adı

Bölüm Numarası

Tema Karekodu

Tema Özeti Karekodu

Bölüm Adları

Bölüm Adı

KİTABIMIZI TANIYALIM

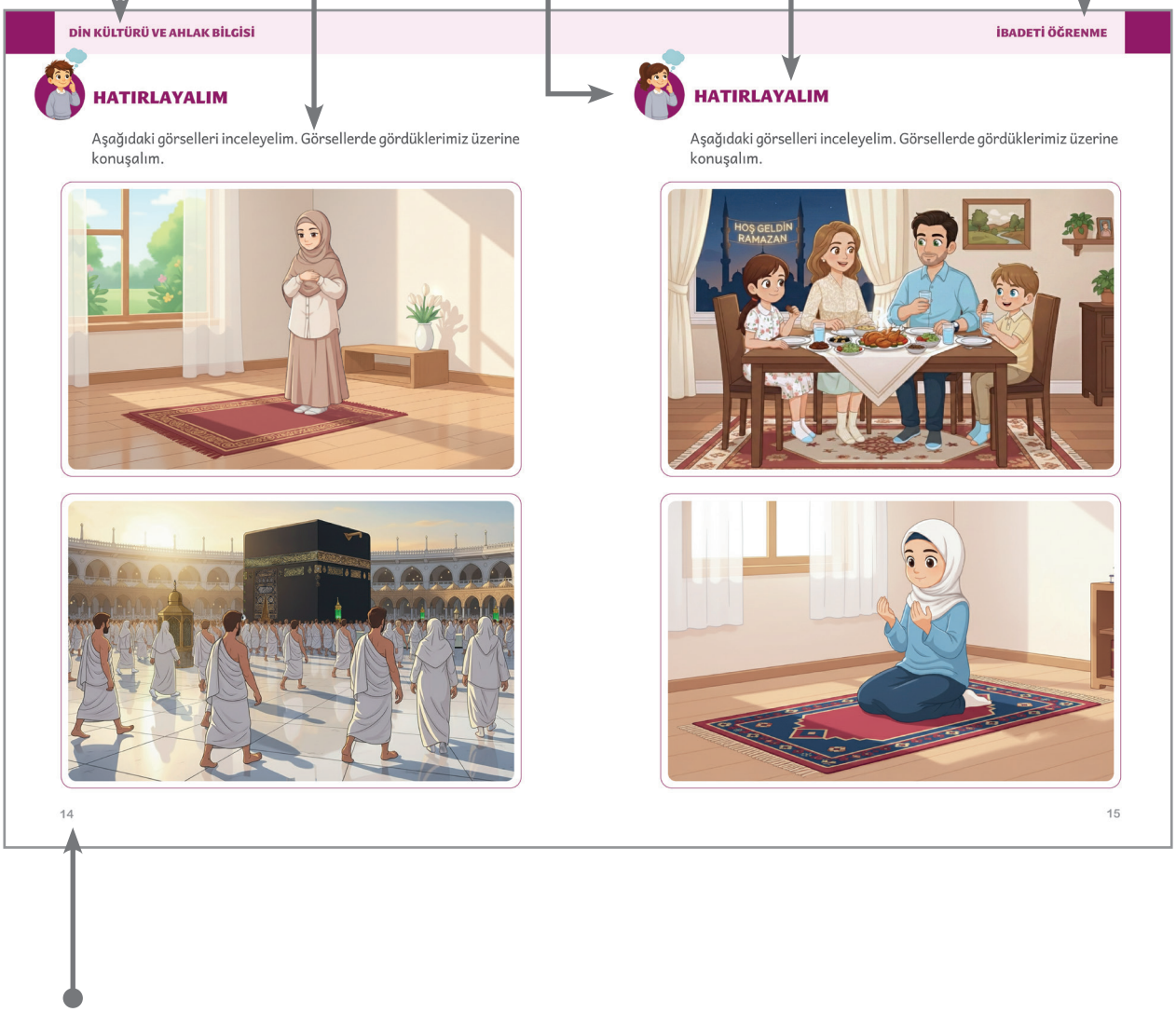
Kitap Adı

Yönerge

Öğrenme Adımı Simgesi

Öğrenme Adımı

Bölüm Adı

Sayfa Numarası

KİTAPTA KULLANILAN SİMGELERİMİZ

Açıklama, tanımlama ve motivasyon cümlelerini belirtir.

Yazma etkinliği yapılacak yerleri belirtir.

Video izleme etkinliği yapılacak yerleri belirtir.

Dinleme etkinliği yapılacak yerleri belirtir.

Kesme işlemi yapacağımız etkinlikleri belirtir.

Boyama, çizim yapacağımız ve sanatsal etkinliklerini belirtir.

Yapıştırma gibi el becerisi gerektiren görevleri belirtir.

Tıklama ya da okutma yoluyla ulaşabileceğimiz dijital içerikleri (video, oyun, ses kaydı) belirtir.

ÖĞRENME ADIMLARIMIZ

HATIRLAYALIM

Daha önce öğrendiklerimizi hatırlayarak yeni öğreneceklerimiz için zihnimizi hazırlarız.

HAZIRLANALIM

Konuyla ilgili günlük yaşamla bağlantı kurarak öğrenmeye hazırlanırız.

ÖĞRENELİM

Konuya ilişkin yeni bilgileri öğrenir ve temel kavramları keşfederiz.

UYGULAYALIM

Öğrendiklerimizi etkinliklerle uygular, bilgimizi pekiştiririz.

DEĞERLENDİRELİM

Öğrendiklerimizi gözden geçirir, neyi, ne kadar öğrendiğimizi fark ederiz.

2. TEMA

2.1. İBADET

1. BÖLÜM
İbadeti Öğrenelim.

2. BÖLÜM
Namaz İbadetini Tanıyalım.

3. BÖLÜM
Oruç İbadetini Tanıyalım.

2.1. Tema

2.1. Tema Özeti

1. BÖLÜM

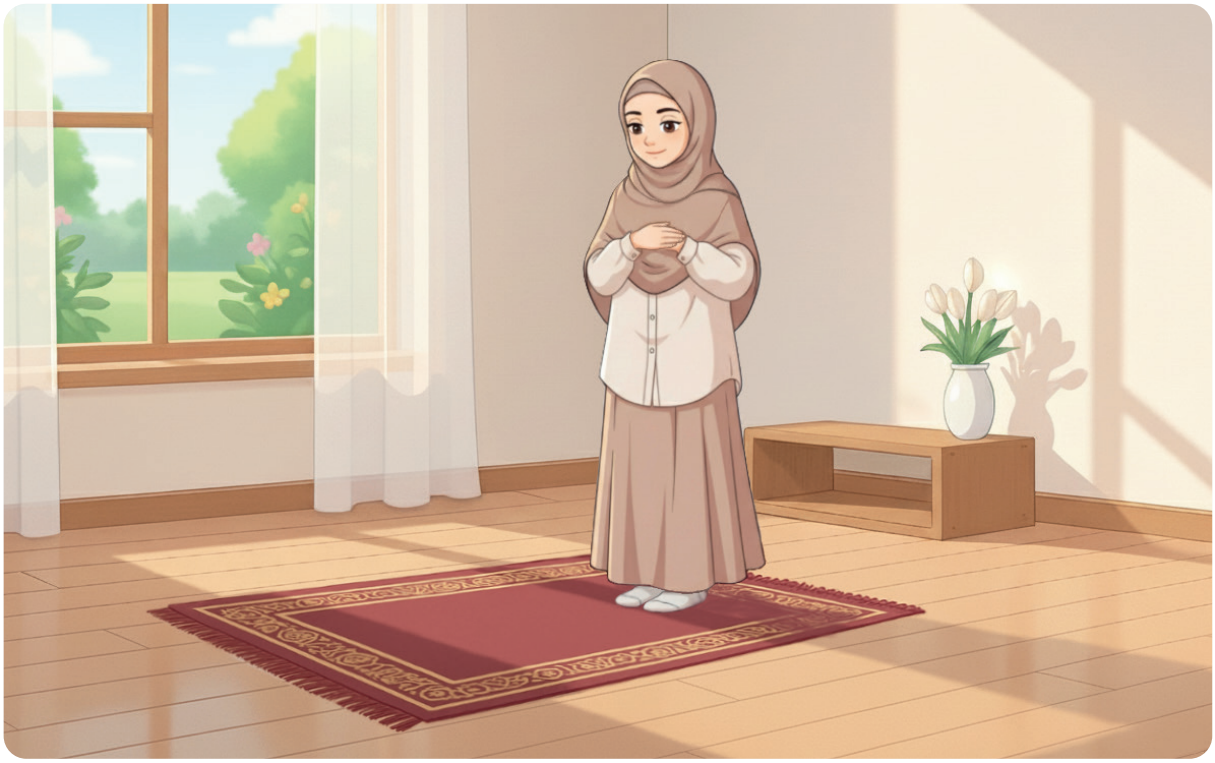

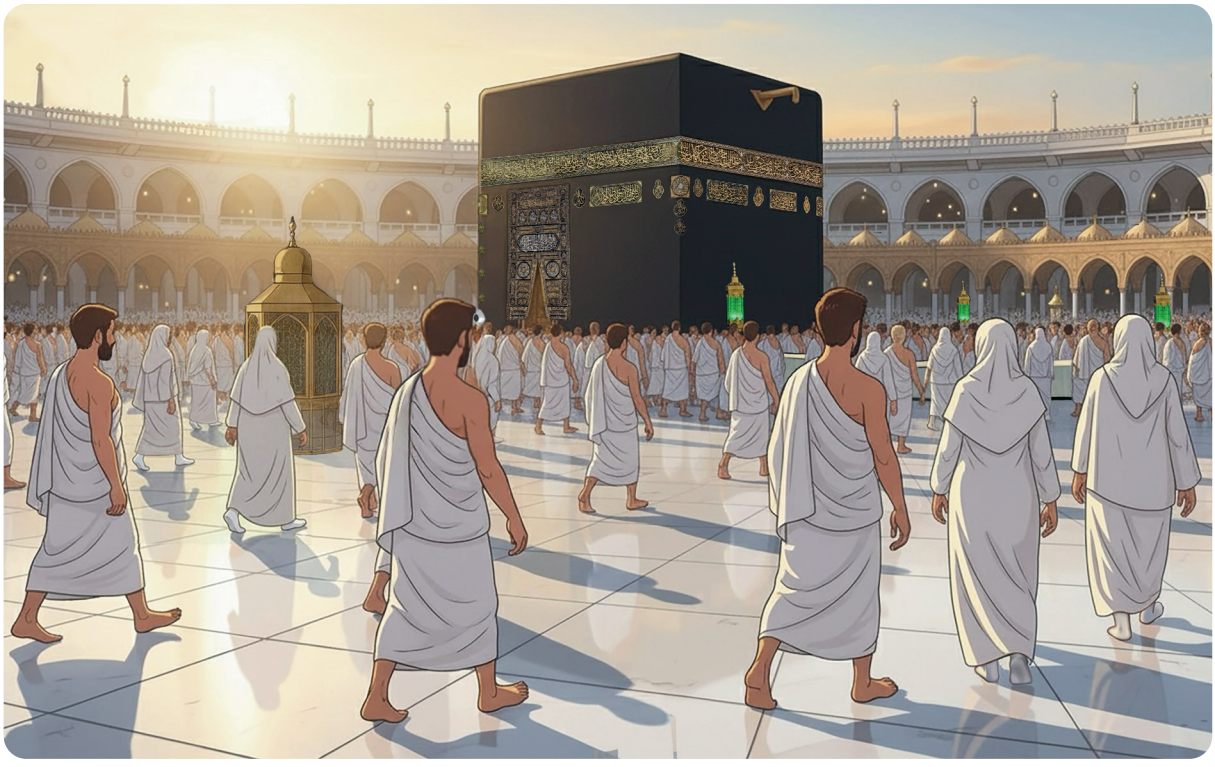
İBADETİ ÖĞRENELİM

HATIRLAYALIM

Aşağıdaki görselleri inceleyelim. Görsellerde gördüklerimiz üzerine konuşalım.

HATIRLAYALIM

Aşağıdaki görselleri inceleyelim. Görsellerde gördüklerimiz üzerine konuşalım.

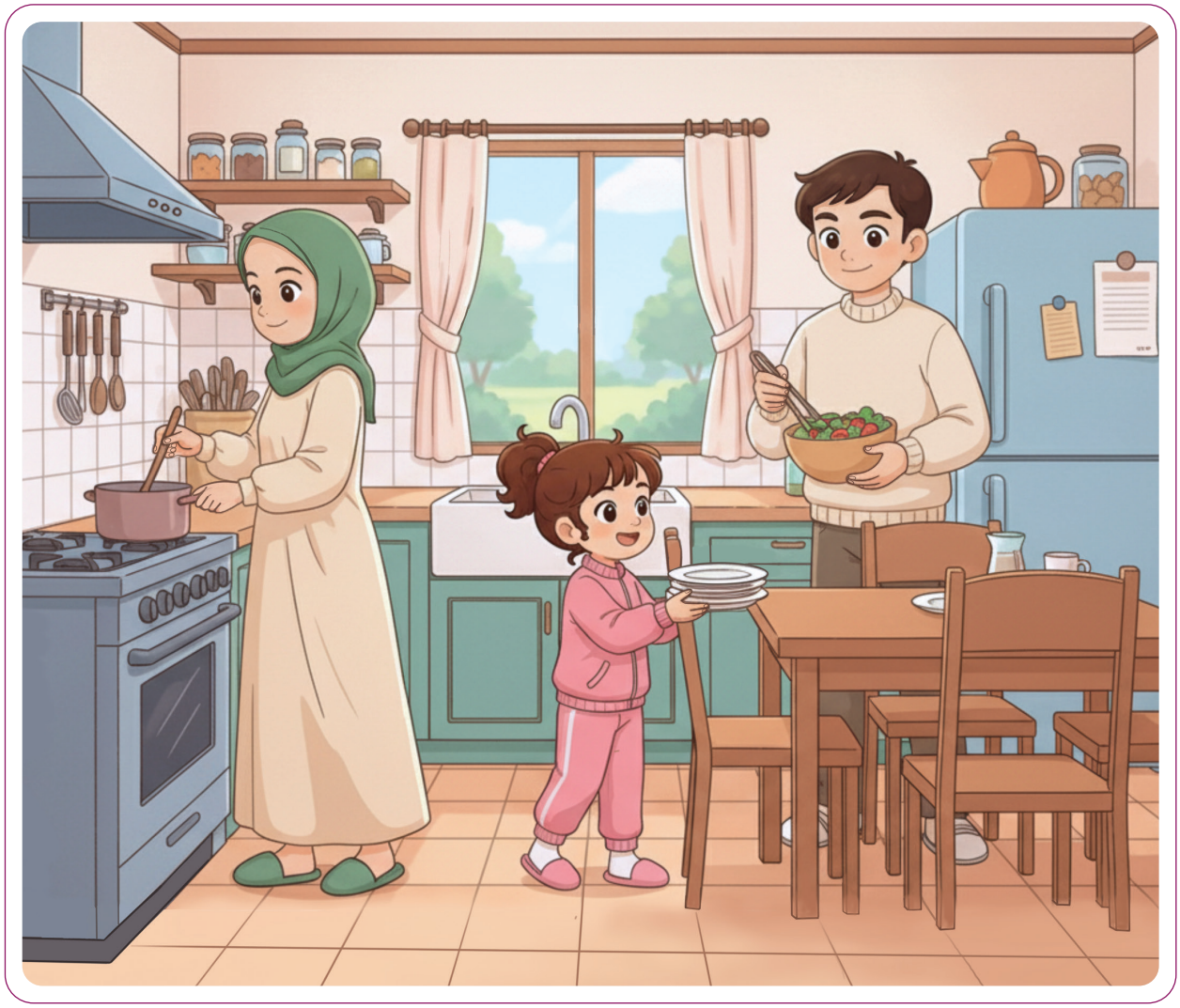

HAZIRLANALIM

Aşağıdaki hikâyeyi okuyalım. Arkadaşlarımızla birlikte hikâye ile ilgili konuşalım.

TEŞEKKÜR İLE BÜYÜYEN SEVGİ

Nurgül okuldan geldiğinde çok acıkmıştı. Çantasını bırakıp salona geçti. Biraz sonra annesi ve babası işten geldiler. Annesi yemek hazırlarken, babası ile Nurgül masayı kurdular. Birlikte akşam yemeğini hazırladılar. Mutfak mis gibi koktu. Nurgül sofraya oturdu. İçinde sıcacık bir şey hissetti.

HAZIRLANALIM

Nurgül: "Anneciğim, babacığım. Teşekkür ederim" dedi.

Annesi gülümsedi. Babası saçlarını okşadı: "Biz teşekkür ederiz. Soframız seninle güzel, sen teşekkür edince tüm yorgunluğumuz geçti." dediler.

Nurgül o akşam yemeğini daha bir neşe ile yedi. Çünkü teşekkür, sofranın tadını artırmıştı. Ardından hep birlikte onlara bu nimetleri veren Allah'a şükrettiler. O günden sonra Nurgül; her akşam yemeğinde ve karşılaştığı her küçük iyilikte 'Teşekkür ederim,' demeyi ihmal etmedi. Teşekkürün, sevgiyi büyüten bir güç olduğunu artık anlamıştı.

Sorular

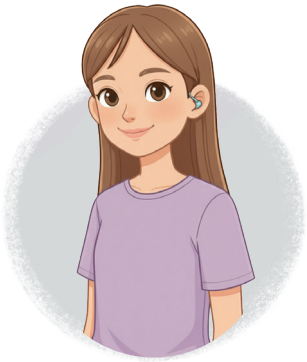
- Bizi çok seven, bizim için her şeyi yaratan Allah'a sevgimizi nasıl gösterebiliriz?
- Ailemize sevgimizi nasıl gösteririz?

ÖĞRENELİM

İnsanlar,
kendilerine iyilik yapıldığında
teşekkür ederler.

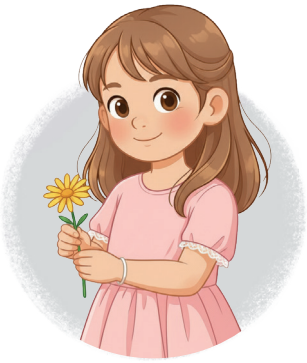
Bazen küçük bir tebessümle

Bazen güzel bir sözle

Bazen de güzel
bir davranışla

Bize iyilik yapan insanlara teşekkür edebiliriz.

ÖĞRENELİM

> Allah'ın bize verdiği her güzel şey için Allah'a şükür edebiliriz. Böylece O'na olan sevgimizi de gösterebiliriz.

Bize güneşi, yıldızları, çiçekleri, minik kuşları, masmavi denizleri ve daha pek çok güzel şeyi veren Allah'a şükür etmenin en güzel yollarından biri de ibadetlerdir.

ÖĞRENELİM

Peki ibadet nedir?

Arkadaşlarımıza yardım etmek, çiçekleri sulamak, büyüklerimize saygı göstermek, derslerimize çalışmak, hayvanlara su vermek ve hatta çikolatamızın yarısını arkadaşımızla paylaşmak bile ibadettir. Allah için yapılan her güzel davranış ibadettir.

Hayvanlara Su Vermek

Yardımlaşmak

Allah için yapılan her güzel davranışa **"ibadet"** denir.

ÖĞRENELİM

Paylaşmak

Çiçekleri Sulamak

Derslerimize Çalışmak

İbadetin önemi videosunu izleyelim

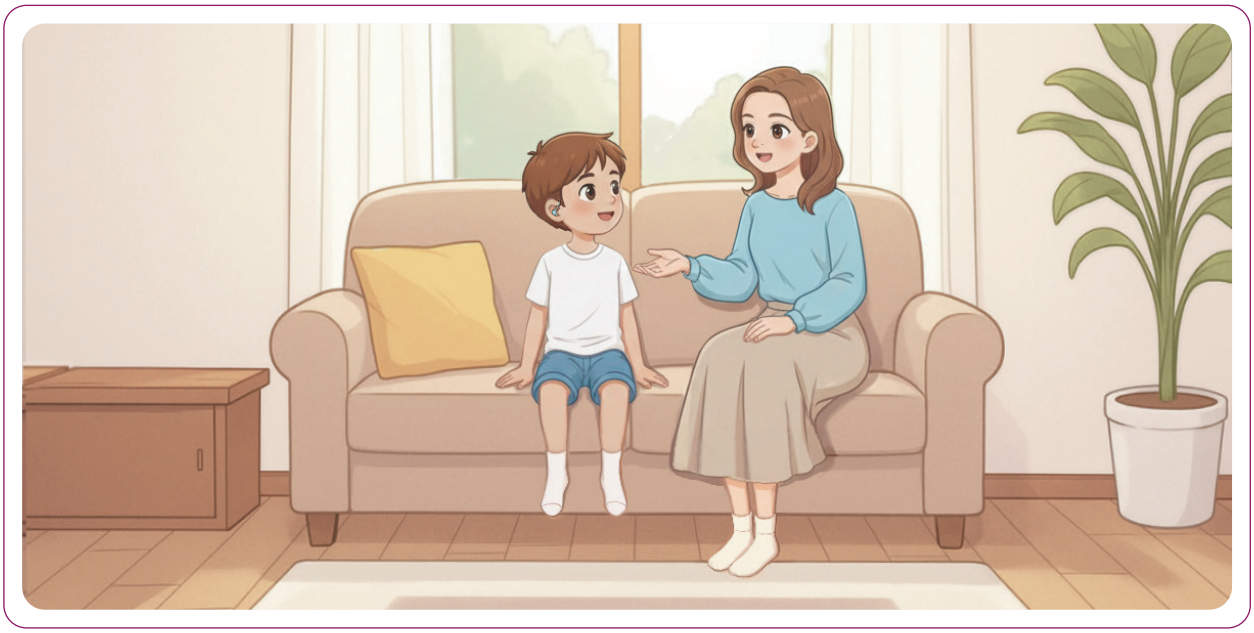

UYGULAYALIM

Aşağıdaki hikâyeyi okuyalım.

Erdem, güler yüzlü bir çocuktu. Her sabah pencerenin önünde oturur, kuşları izlerdi.

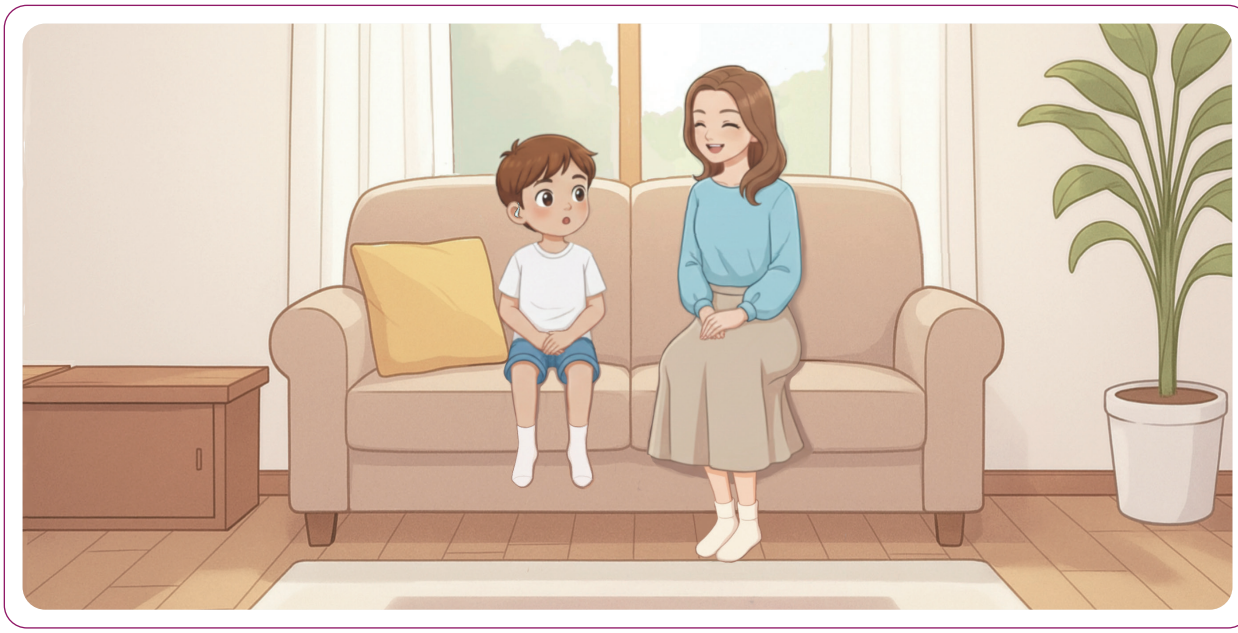
Bir sabah annesi ona sordu:
Erdem, bugün seninle birlikte Allah'a şükür edelim mi?
Erdem: Olur anneciğim.

UYGULAYALIM

Anne: Düşün bakalım, Allah'a ne için şükür etmek istersin? diye sordu.
Erdem: Okula gidebildiğim için şükür etmek isterim, diye cevap verdi. Annesi gülümsedi.
Anne:İşte bu da bir ibadettir.

Anne: Şükür etmek, dua etmek, güzel davranmak. Bunların hepsi ibadet sayılır. Erdem şaşırdı.
Erdem: Ama ben sadece camide namaz kılmanın ibadet olduğunu sanıyordum.

UYGULAYALIM

Annesi:
— Namaz kılmak çok güzel bir ibadettir. Bunun yanında birine yardım etmek, güleryüz göstermek, bir çiçeği sulamak, bir kediye su vermek de ibadet olabilir.

O gün Erdem, hayvanlara su verdi, yerdeki çöpleri topladı ve annesine yardım etti.

UYGULAYALIM

Yatmadan önce ellerini açtı ve şöyle dedi:
— Allah'ım, bana verdiğin her şey için şükür ederim.

Sorular

- Erdem neler için şükür etti?
- Erdem kime şükür etti?
- İbadet nedir?

UYGULAYALIM

Erdem “Allah rızası” için aşağıdaki davranışlardan hangilerini sergilerse ibadet etmiş olur? İşaretleyelim.

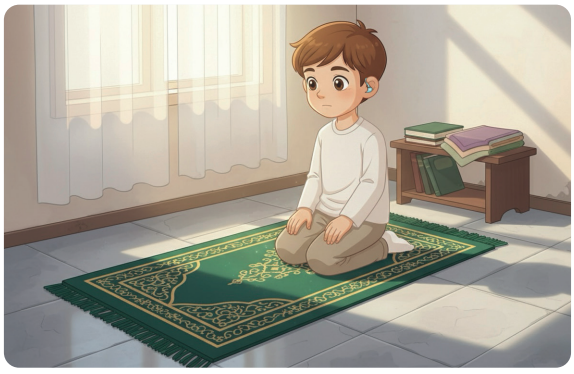
Çiçekleri Sularsa ☐

Arkadaşına Zarar Verirse ☐

Yere Çöp Atarsa ☐

Namaz Kılarsa ☐

İnsanlara Gülümserse ☐

Annesine Yardım Ederse ☐

UYGULAYALIM

Allah bize neler verdi? Düşünelim. Aklımıza gelenleri aşağıdaki bölüme çizelim.

“Bu nimetler için şükür etmenin yolları neler olabilir?”

İbadet etmek, şükür etmenin en güzel yoludur.

DEĞERLENDİRELİM

Allah rızası için yapılan her türlü iş ibadettir. Bu bilgi çerçevesinde aşağıdaki görsel ile uygun olan ibadeti eşleştirelim.

Çiçekleri Sulamak

Namaz Kılmak

Annemize Yardım Etmek

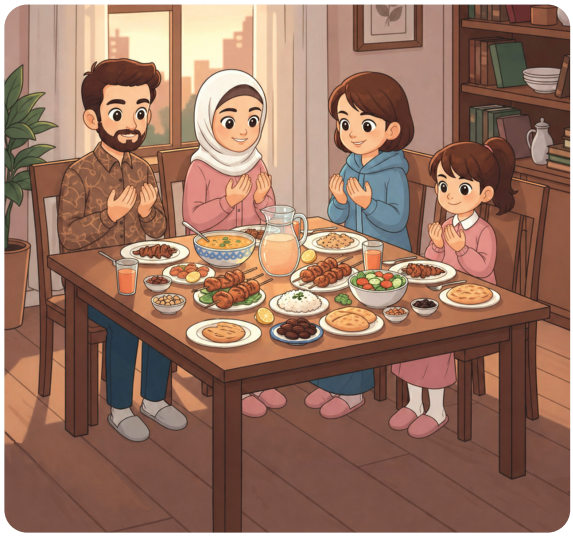

ÖĞRENELİM

Allah'a sevgimizi gösterebileceğimiz bazı özel ibadetler bulunmaktadır. Bu ibadetleri yapmamızı Allah bizden istemiştir. Namaz kılmak, oruç tutmak, zekat vermek ve hacca gitmek Allah'ın yapılmasını istediği başlıca ibadetlerdir.

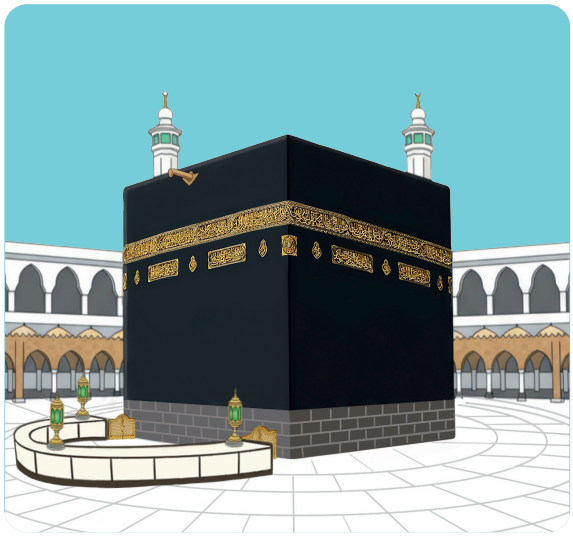
Namaz Kılmak

Oruç Tutmak

Zekat Vermek

Hacca Gitmek

UYGULAYALIM

Görselleri inceleyelim. İbadet edenleri işaretleyelim.

☐

☐

☐

☐

UYGULAYALIM

Görselleri inceleyelim. İbadet edenleri işaretleyelim.

☐

☐

☐

☐

UYGULAYALIM

İbadet panomuz için uygun olan görselleri panomuza yerleştirelim.

İBADET PANOSU

UYGULAYALIM

Verilen görselleri inceleyelim. İbadet panomuz için uygun olan görselleri kesik çizgiler üzerinden kesip panomuza yerleştirelim.

Namaz Kılmak

Zekat Vermek

Hacca Gitmek

Kavga Etmek

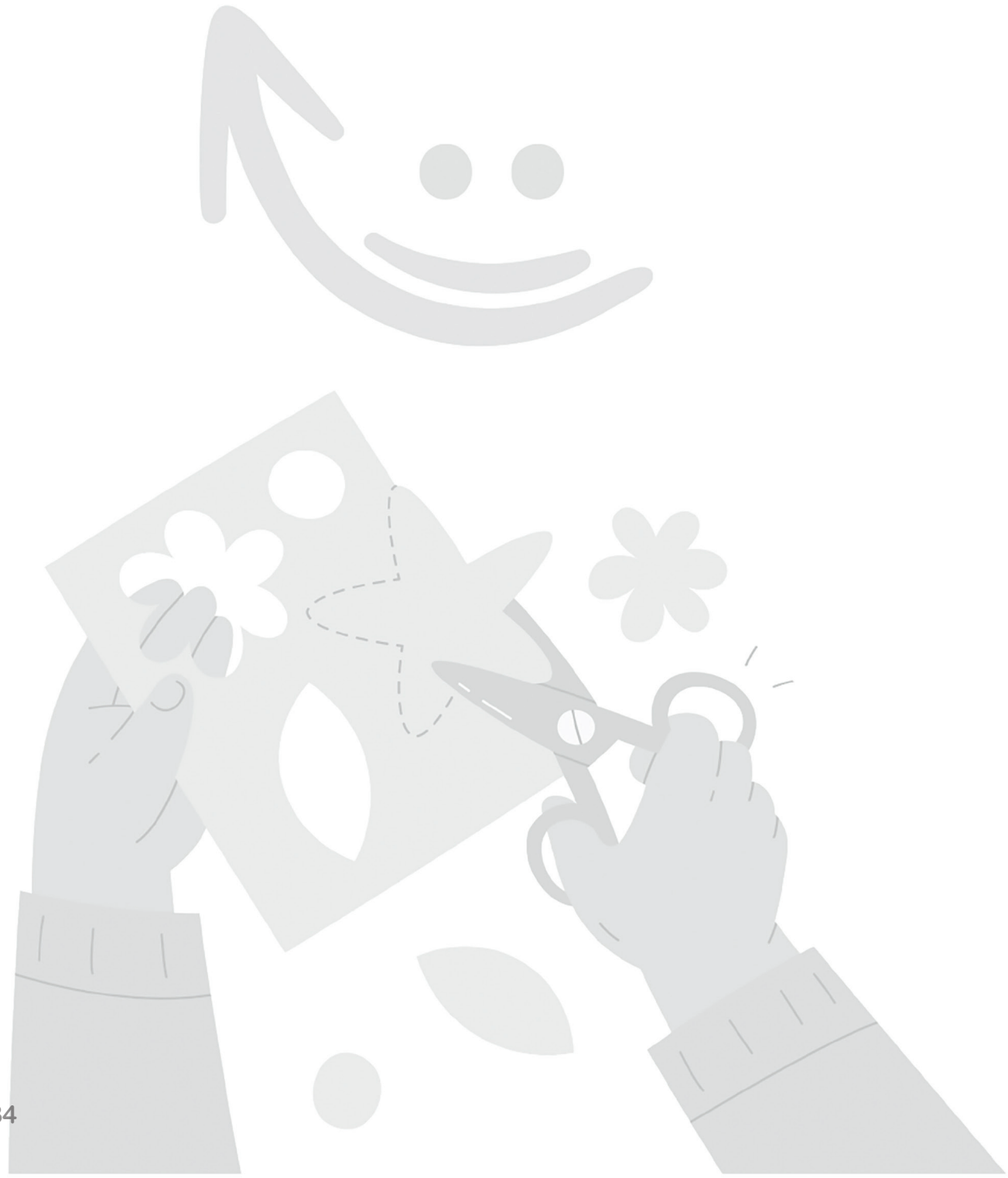

Oyun Oynamak

Oruç Tutmak

Arka sayfada makasla kesme etkinliği var.

DEĞERLENDİRELİM

Verilen soruları cevaplayalım. Doğru olanları işaretleyelim.

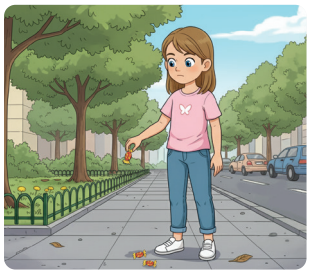
1. Aşağıdakilerden hangisi güzel davranış kapsamında bir ibadettir?

☐

☐

☐

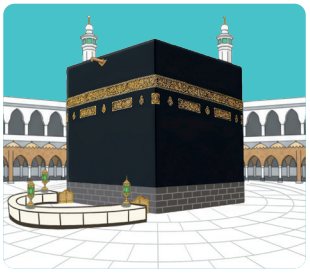
2. Verilen görsellerden hangisi hac ibadetinin yapıldığı mekânı gösterir?

☐

☐

☐

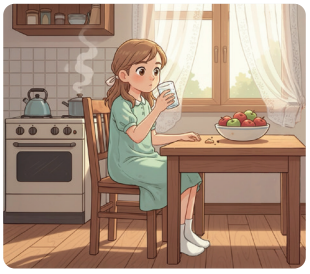
3. Verilen görsellerden hangisi namaz ibadeti yapan kişiyi göstermektedir?

☐

☐

☐

DEĞERLENDİRELİM

Aşağıdaki ifadeleri okuyalım. Doğru olanlar için tik (✓), yanlış olanlar için çarpı (✗) dairesini boyayalım.

Yaşlılara yardım etmek ibadettir.

Hayvanlara iyi davranmak ibadettir.

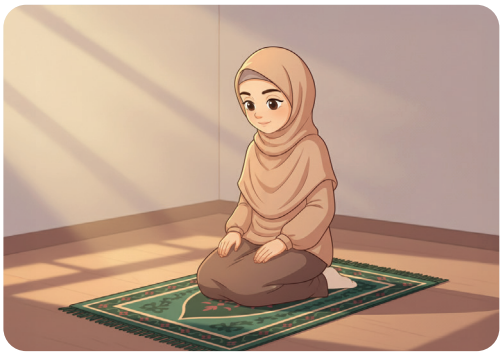

Yerlere çöp atmak ibadettir.

DEĞERLENDİRELİM

Aşağıdaki ifadeleri okuyalım. Doğru olanları evet kartı ile, yanlış olanları hayır kartı ile eşleştirelim.

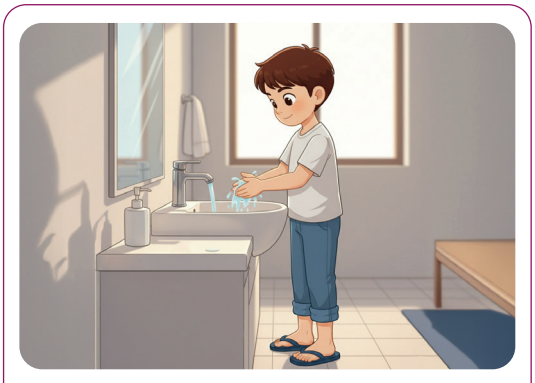
Namaz Kılmak

Oruç Tutmak

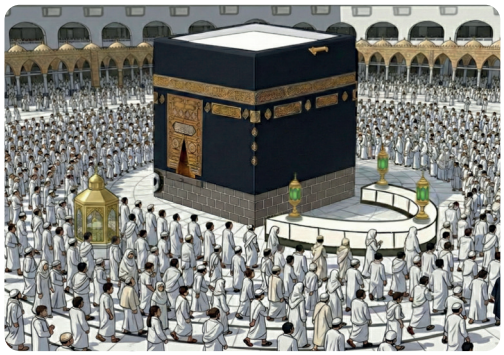
Suyu İsraf Etmek

DEĞERLENDİRELİM

Aşağıdaki ifadeleri okuyalım. Doğru olanları evet kartı ile, yanlış olanları hayır kartı ile eşleştirelim.

Hacca Gitmek

Zekat Vermek

Yerlere Çöp Atmak

2. BÖLÜM

NAMAZ İBADETİNİ TANIYALIM

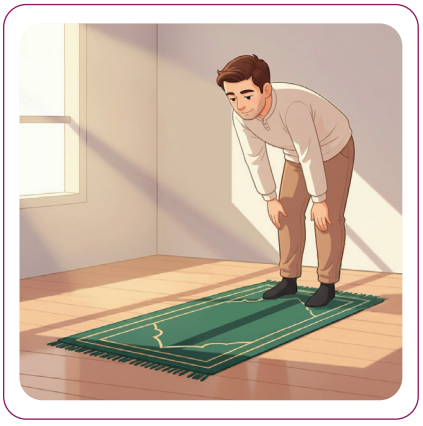

HATIRLAYALIM

Aşağıdaki görselleri inceleyelim. Aynı olanları eşleştirelim.

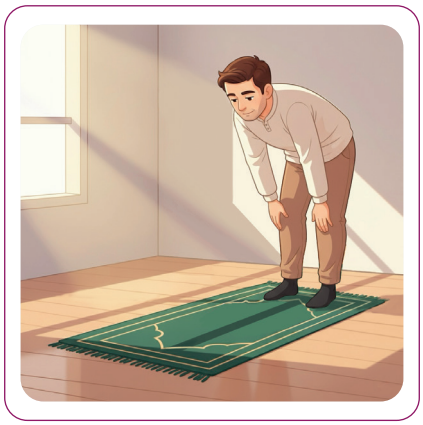

HAZIRLANALIM

Sorular

- Yukarıdaki resimde ne görüyorsunuz?
- Hiç camiye gittiniz mi?
- Camide insanlar ne yapar?

HAZIRLANALIM

Aşağıdaki görseli boyayalım. Görseldeki kişi ne yapıyor olabilir? Söyleyelim.

.....

.....

.....

ÖĞRENELİM

Sorular

- Sesi dinleyelim.
- Dinlediğiniz sesi daha önce duydunuz mu?
- Dinlediğiniz sesin ne olduğunu biliyor musunuz?

Namaz, İslam dininin başlıca ibadetlerinden biridir.

Namaz ibadetini yerine getirmeye **namaz kılmak** denir. Namaz, Allah'ın emri olduğu için ve O'nun rızasını kazanmak amacıyla yapılan bir ibadettir.

UYGULAYALIM

Görselleri inceleyelim.Namaz kılanları daire içine alalım.

Sorular

- Videoyu izleyelim.
- Videodaki kişi ne yapıyor? Söyleyelim.
- Namaz kılan kişi hangi hareketleri yapıyordu? Gösterelim.

ÖĞRENELİM

Namaz kılmak için bazı özel zamanlar vardır. Namaz günde **beş kez** kılınır.

5

Her bir namaz vakti geldiğinde ezan okunur. Yani günde **beş kez** ezan okunur.

Ezan, Müslümanlara namaz vaktinin geldiğini haber verir. Ezan, Müslümanları namaz kılmaya **davet eder**.

İstiklâl Marşı

Bu ezanlar-ki şehâdetleri dînin temeli,
Ebedî, yurdumun üstünde benim inlemeli.

Mehmet Akif Ersoy

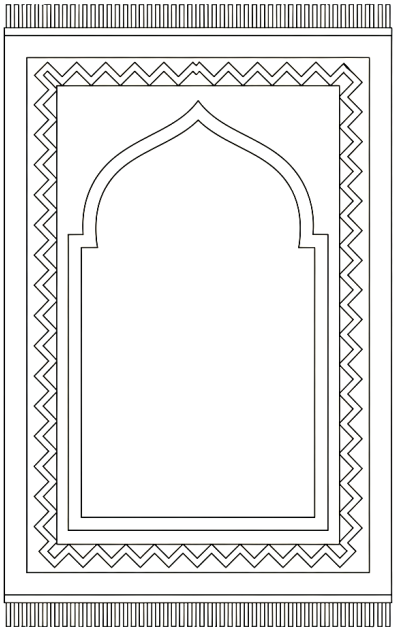
Ayasofya' da ezan sesi dinleyelim.

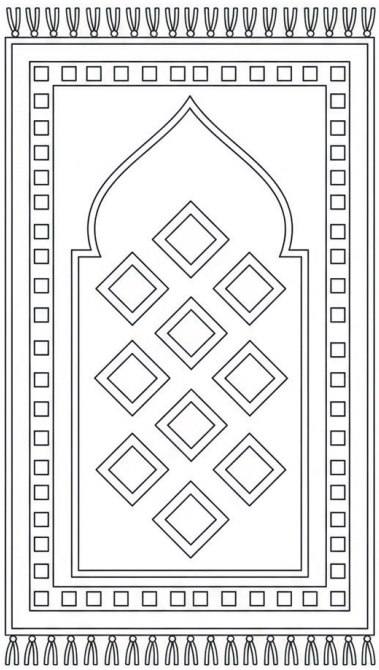

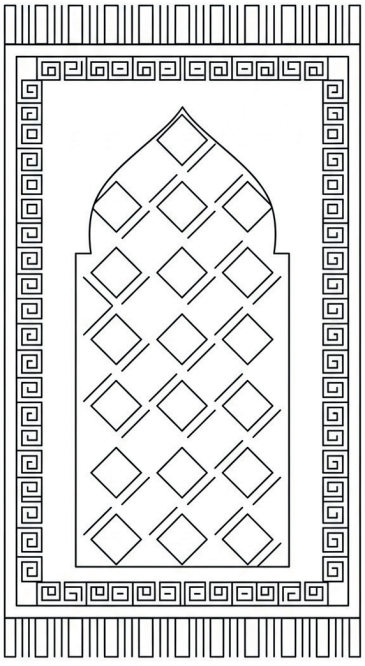
UYGULAYALIM

- Karekoddan ezanı dinleyelim.
- Ezanı her dinlediğimizde Özge'yi bir seccadeye götürelim. Seccadeyi boyayalım.

UYGULAYALIM

Ezan bizi namaza çağırır.

Namaz kılmak için bazı özel zamanlar vardır.

UYGULAYALIM

Ezan vakitleri ile namaz vakitlerini eşleştirelim.

Sabah Namazı Kılmak

Öğlen Namazı Kılmak

İkindi Namazı Kılmak

Akşam Namazı Kılmak

Yatsı Namazı Kılmak

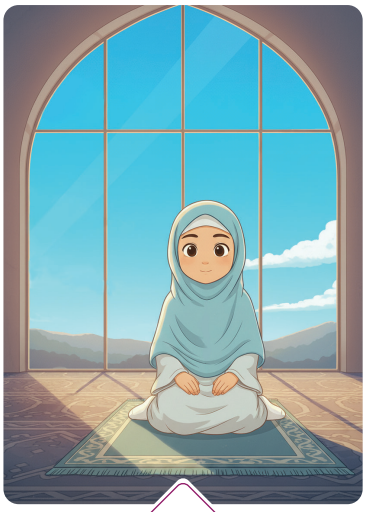
UYGULAYALIM

Namaz vakitlerini sabah namazından başlayarak sıralayalım. Günde kaç kez namaz kılınır? Söyleyelim.

Akşam Namazı

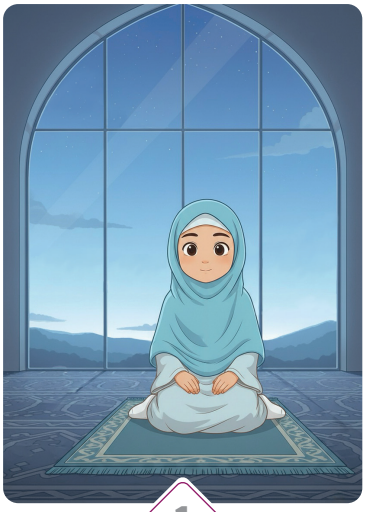
Öğlen Namazı

Yatsı Namazı

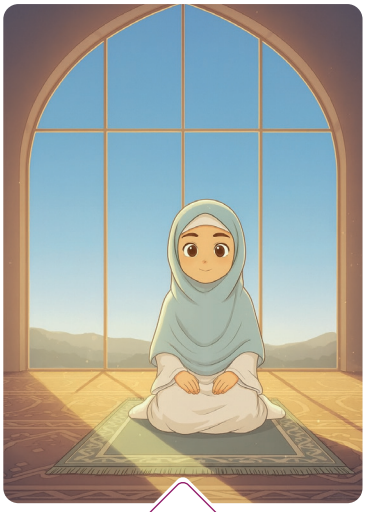

Sabah Namazı

1

İkindi Namazı

Sorular

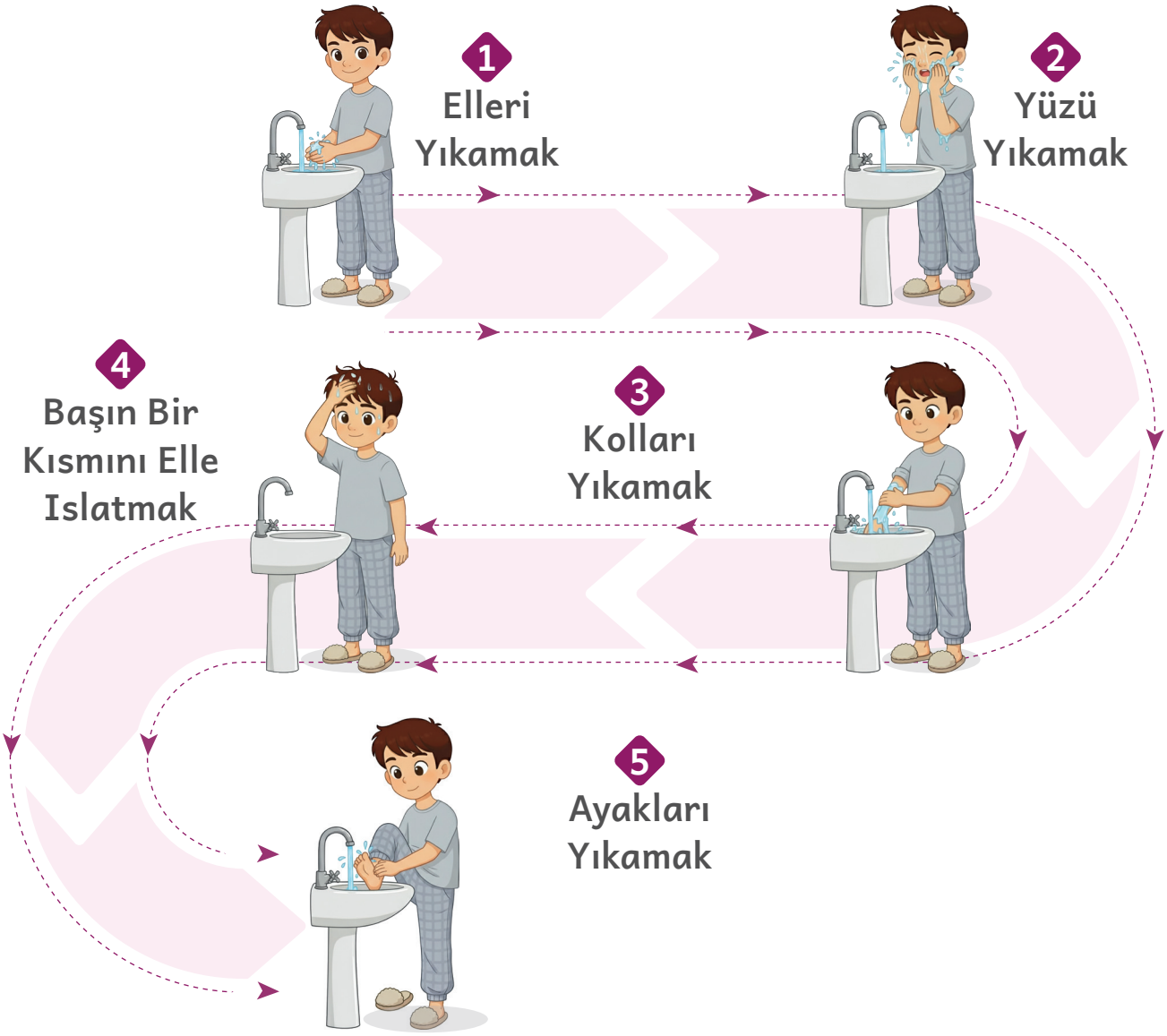
- Namaz kılan kişi nasıl görünür? Düşünelim
- Namaz kılınan yer nasıl olmalı? Düşünelim.

ÖĞRENELİM

Namaz kılmak için temiz olmak gerekir.
Müslümanlar namaz kılmadan
önce temizlenmek için **abdest** alırlar.

"**Abdest almak**", sırasıyla **elleri yıkamak**, **yüzü yıkamak**, **kolları yıkamak**, **başın bir kısmını ıslak elle ıslatmak** ve **ayakları yıkamak** anlamına gelir.

UYGULAYALIM

Aşağıdaki görselleri inceleyelim. Hangi çocuk namaz kılmaya hazır? İşaretleyelim.

☐

☐

Namaz kılmak için kişinin temiz olması gerekir.
Temiz olmak sağlıklı olmamızı da sağlar.

UYGULAYALIM

Aşağıdaki görselleri inceleyelim. Çocuklar ne yapıyor? Söyleyelim. Aynı olan çocukları eşleştirelim.

UYGULAYALIM

Sorular

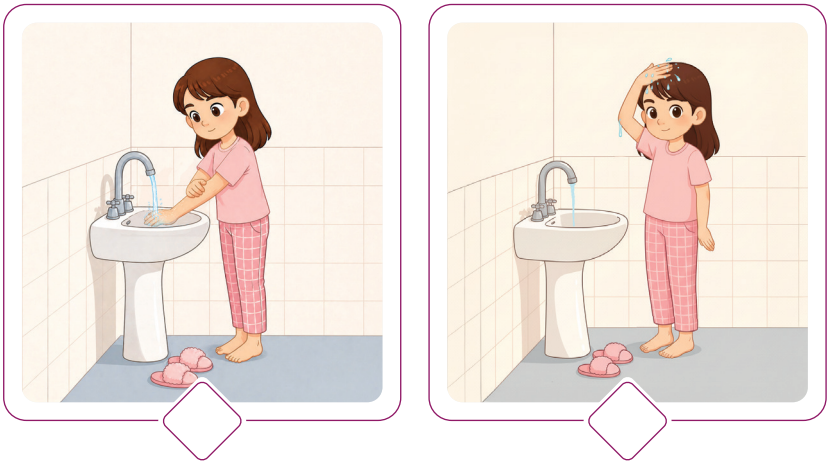
- Karekodda yer alan videoyu izleyelim.Videodaki kişi ne yapıyor söyleyelim?
- Sence abdest neden alınır?
- Abdest alan kişi hangi hareketleri yapıyor?

Merhaba ben Fatma, abdest almayı öğreniyorum. **Abdestin aşamalarını doğru bir şekilde sıralayabilmem için bana yardım eder misin?**

1

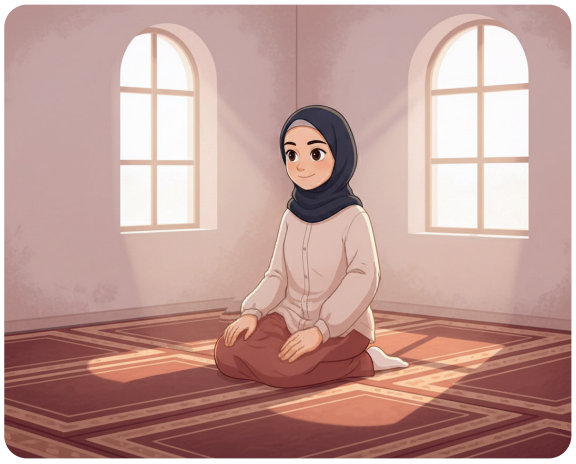

ÖĞRENELİM

Namaz ibadeti için temizlik çok önemlidir. Bu sebeple namaz kılınan yerin de temiz olması gerekir.
Müslümanlar **camide**, **mescitte** ya da **temiz bir seccade** üzerinde namaz kılabilir.

Müslümanların namaz kılmak için toplandıkları yere **cami** denir.

Mescit camiye göre daha küçük olan ibadet yeridir. Cami olmayan yerlerde mescitte de namaz kılabiliriz.

Bir kişinin üzerinde namaz kılabileceği büyüklükteki temiz halıya **seccade** denir.

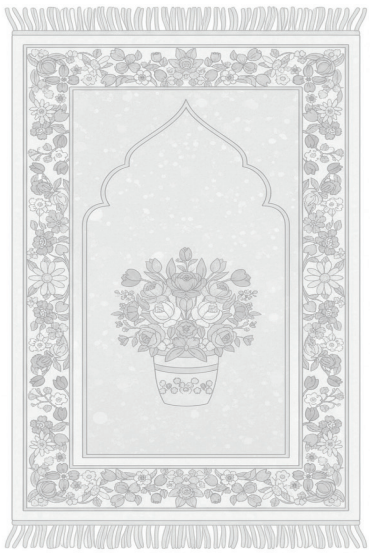
UYGULAYALIM

Görselleri inceleyelim. Görsellerde ne gördüğümüzü söyleyelim. Görselleri gölgeleri ile eşleştirelim.

Bazı namazlar evde bazıları da camide kılınabilir.

UYGULAYALIM

Temiz olanı seç, namaza başla.

Selim namaz kılacak ve namaz kılmak için temiz bir yer bulması gerekiyor. Onu temiz seccadeye götürelim.

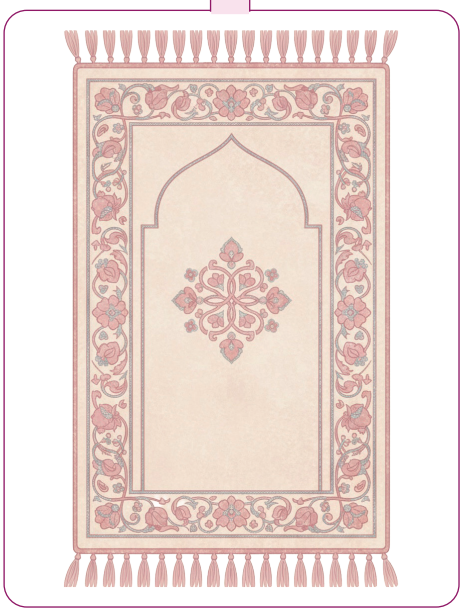

UYGULAYALIM

Temiz olanı seç, namaza başla.

Saadet namaz kılacak ve namaz kılmak için temiz bir yer bulması gerekiyor. Onu temiz seccadeye götürelim.

ÖĞRENELİM

Camide hep beraber namaz kılmaya "**cemaatle namaz kılmak**" denir.

Müslümanlar **cuma günleri** tertemiz kıyafetlerini giyerek camiye giderler. Diğer Müslümanlarla birlikte **cuma namazını** kılar.

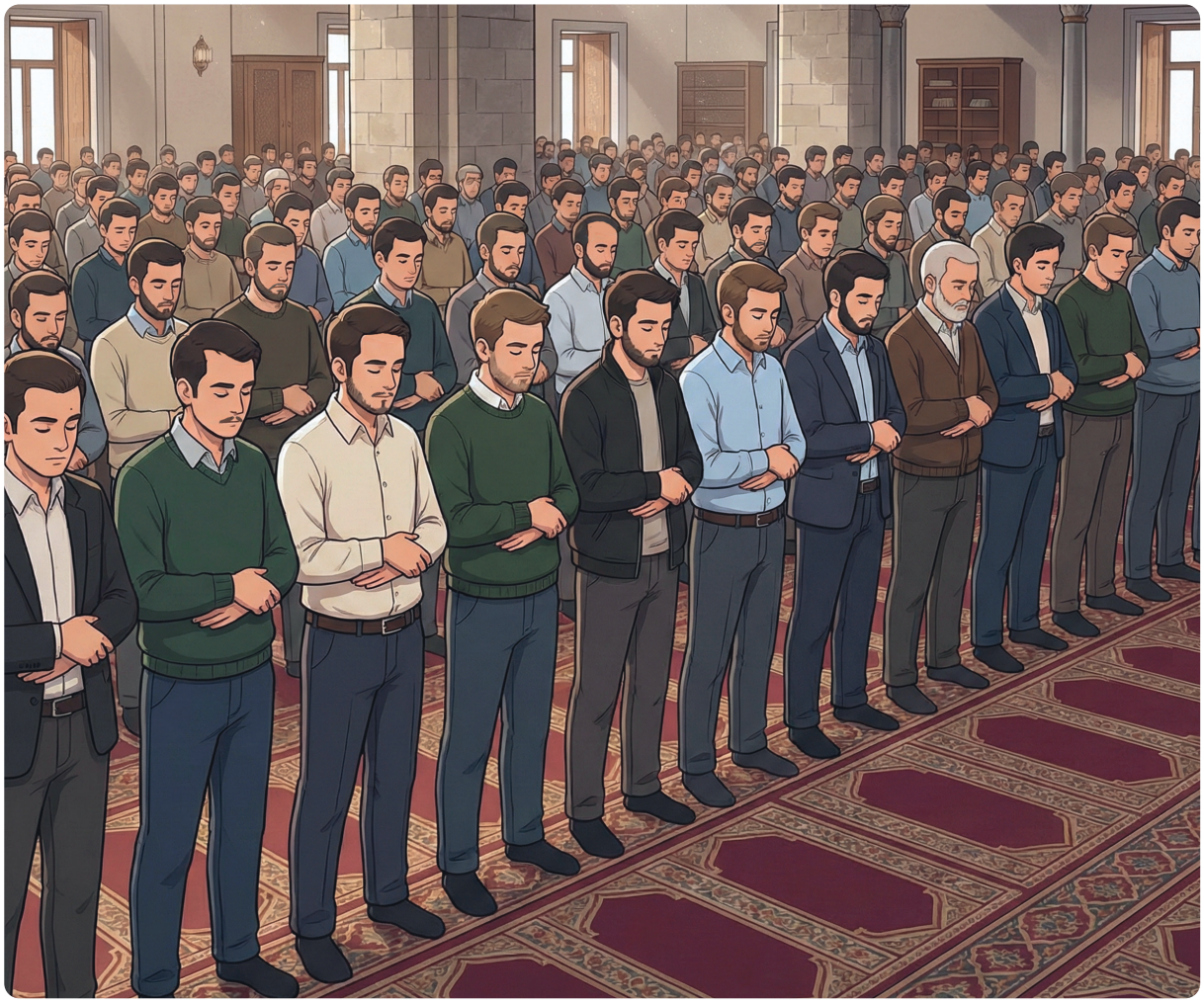
Cuma namazı ve **bayram namazı** Müslümanların hep beraber kıldıkları namazlardır.

Müslümanlar, Ramazan ve Kurban Bayramlarında bayram namazlarını kılmak için camiye giderler. Diğer Müslümanlarla birlikte bayram namazlarını kılıp, bayramlaşırlar. Böylece aralarındaki sevgi ve saygı bağı kuvvetlenir.

UYGULAYALIM

Verilen görseli inceleyelim.

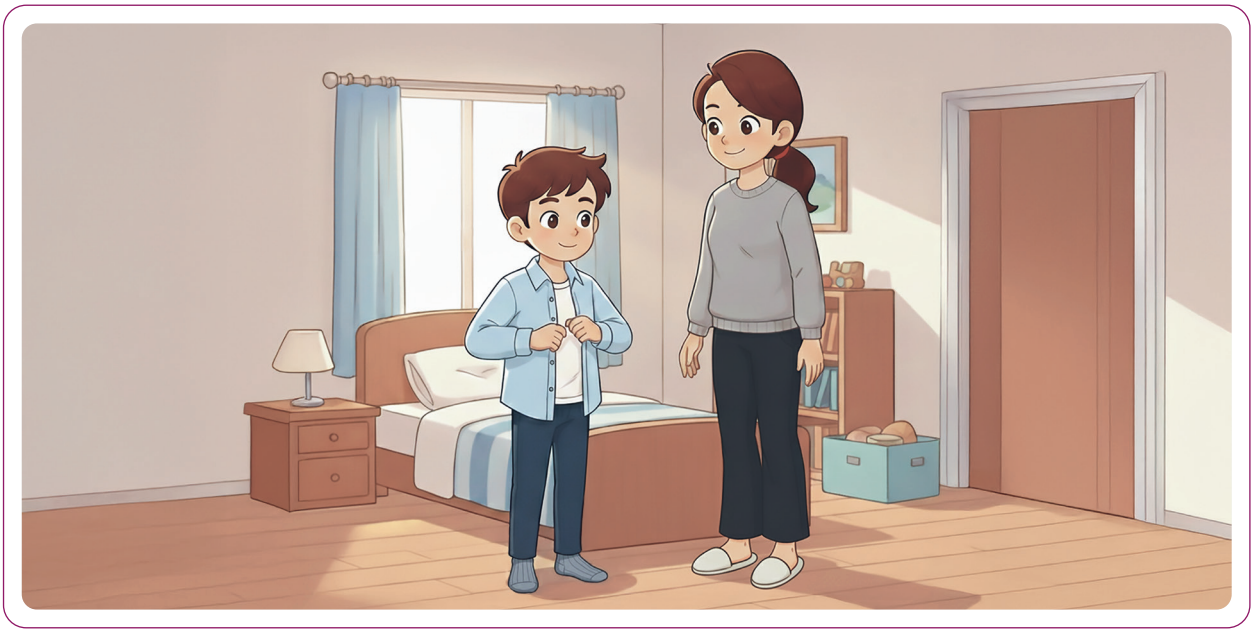
Sorular

- Resimdeki insanlar ne yapıyor?
- Resimdeki yerin adı ne olabilir?

UYGULAYALIM

Aşağıdaki hikâyeyi okuyalım.

Ege, bayram sabahı heyecanla uyandı. Akşam babasıyla konuşmuşlar ve bayram namazı için Ayasofya Camii'ne gitmeye karar vermişlerdi. Tertemiz kıyafetlerini giyip heyecanla beklemeye başladı.

Ege camiye geldiğinde şaşkınlıkla etrafına baktı. Ayasofya Camii çok güzeldi. Camide herkes çok mutlu görünüyordu. Camiye gelenler temiz kıyafetlerini giymiş, gülümseyerek birbirleriyle selamlaşıyorlardı.

UYGULAYALIM

— Baba, bugün neden cami bu kadar kalabalık? diye sordu Ege.
Babası cevap verdi:
— Bugün bayram oğlum.

Müslümanlar bayram sabahı bir araya gelir, birlikte namaz kılarlar. Bayram namazları bayramlaşmak için çok güzel bir fırsattır.

UYGULAYALIM

Verilen metni okuyalım.

Namazdan sonra herkes birbirine sarıldı ve “Bayramın mübarek olsun.” dedi. Büyükler çocuklara şeker verdi.Ege de elini uzattı, tebessümle:
— Bayramın mübarek olsun amca.

Babası Ege’nin başını okşadı:
— Bak Ege, birlikte ibadet etmek bizi yakınlaştırır. Sevgi, saygı ve kardeşlik böylece çoğalır. O gün Ege, sadece camiye gitmenin değil, birlikte ibadet etmenin de ne kadar güzel olduğunu öğrendi.

UYGULAYALIM

Soruları okuduğumuz metne göre yanıtlayalım.

Sorular

1.Ege bayram sabahı nereye gitti?

A) Parka
B) Camiye
C) Okula

2. Camide insanlar ne yaptı?

A) Koştu
B) Namaz kıldı
C) Uyudu

3. Namazdan sonra insanlar ne dedi?

A) Günaydın
B) Bayramın mübarek olsun
C) Hoşça kal

Birlikte ibadet etmek kalpleri yakınlaştırır.
Cami sadece namaz kılınan bir yer değil, aynı zamanda sevgi ve saygının buluştuğu bir yerdir.

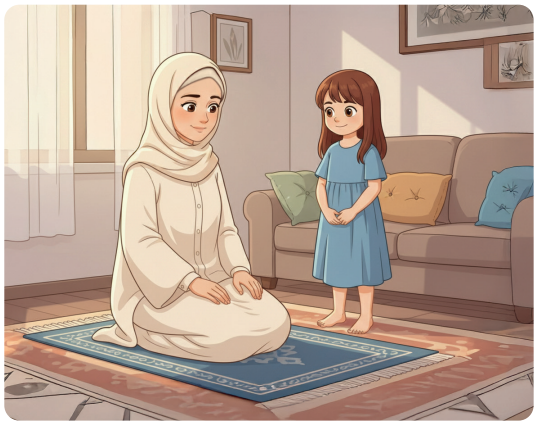

UYGULAYALIM

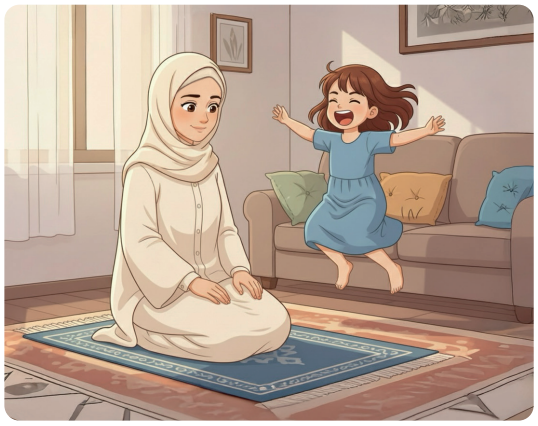
Verilen soruları yanıtlayalım.

> Namaz kılan birinin yanında sessiz olmalıyız ve namaz kılan kişiyi rahatsız etmemeliyiz.

Namaz kılan birinin yanında nasıl davranmalıyız? İşaretleyelim.

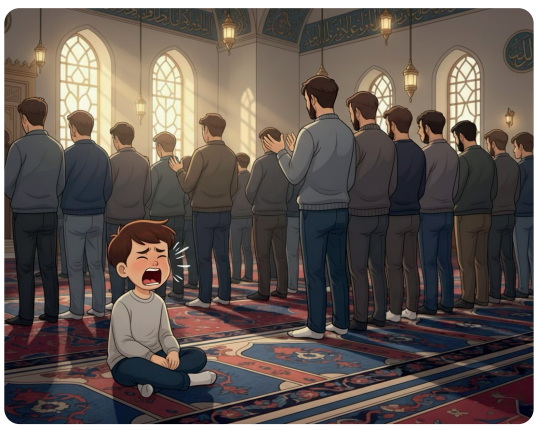

☐

☐

Camide nasıl davranmalıyız? İşaretleyelim.

☐

☐

DEĞERLENDİRELİM

Verilen soruları yanıtlayalım.

Hangisi abdest alıyor? İşaretleyelim.

☐

☐

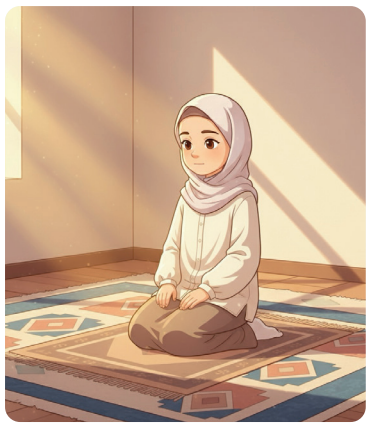

☐

Hangisi namaz kılıyor? İşaretleyelim.

☐

☐

☐

DEĞERLENDİRELİM

Verilen cümleleri okuyalım. Doğru ise yeşili, yanlış ise kırmızıyı yuvarlak içine alalım.

Namaz kılmadan önce abdest alınır.

YANLIŞ DOĞRU

Namaz, temiz yerlerde kılınır.

DOĞRU YANLIŞ

Davul sesi namaza çağırır.

YANLIŞ DOĞRU

DEĞERLENDİRELİM

Verilen görsellerde abdestin aşamaları yer alıyor. Örnekte görüldüğü gibi her bir aşamayı doğru resimle eşleştirelim.

Eller yıkanır.

Yüz yıkanır.

Kollar yıkanır.

Baş hafifçe ıslatılır.

Ayaklar yıkanır.

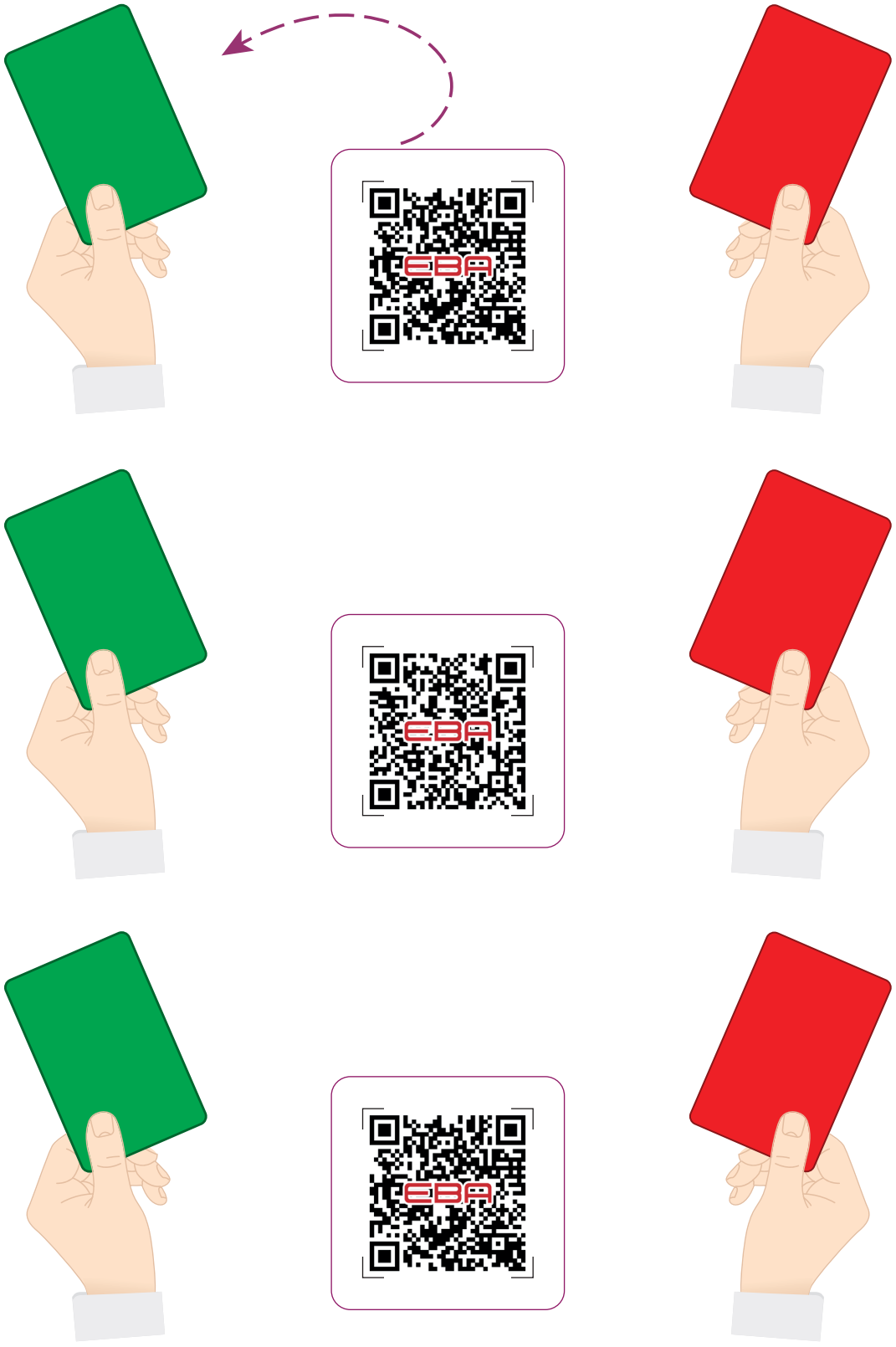

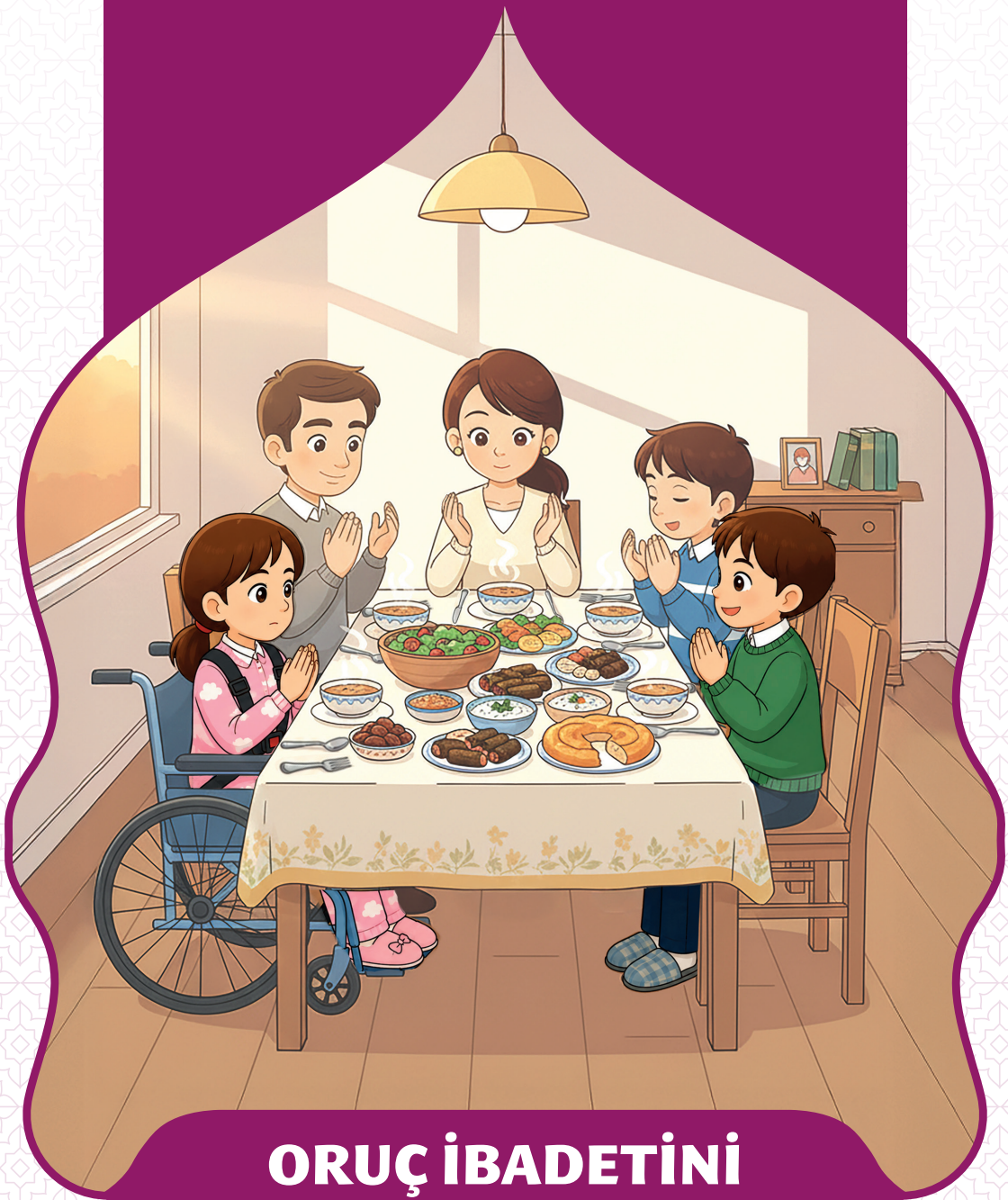

DEĞERLENDİRELİM

Verilen karekodlarda yer alan sesleri dinleyelim. Ezan sesini bulalım. Dinlediğiniz ses ezan sesi ise yeşil kart ile, değil ise kırmızı kart ile eşleştirelim.

3. BÖLÜM

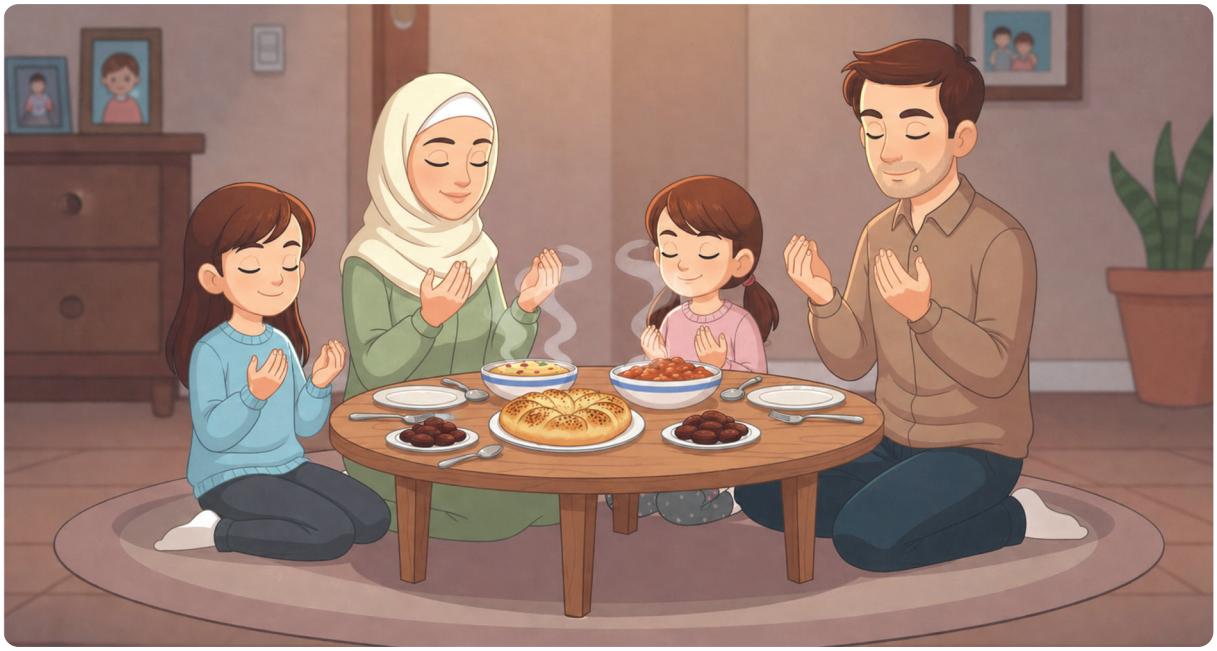

ORUÇ İBADETİNİ TANIYALIM

HATIRLAYALIM

Verilen görselleri inceleyelim. Görsellerde neler gördüğümüzü söyleyelim.

Verilen görsellerden hangilerini daha önce gördünüz? İşaretleyelim.

☐

☐

☐

☐

☐

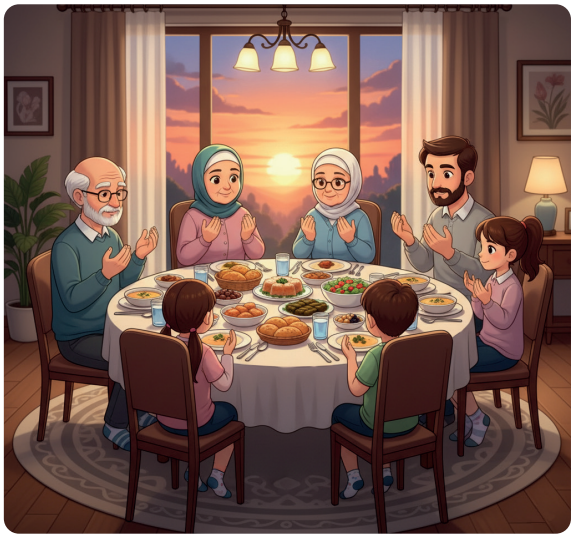
☐

HAZIRLANALIM

- Karekodda yer alan videoyu izleyelim.
- Videoda neler gördüğümüz hakkında konuşalım.

İzlediğimiz video ile ilgili olan görselleri işaretleyelim.

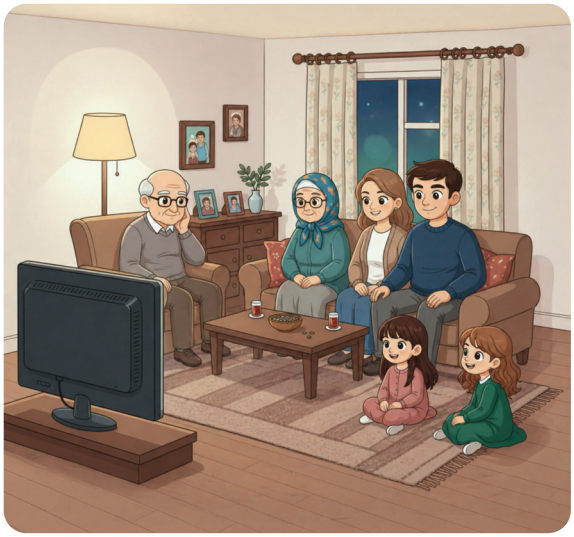
☐

☐

☐

☐

ÖĞRENELİM

- Karekodda yer alan çocuk ilahisini dinleyelim.
- Videoda neler gördüğümüzü söyleyelim.

İslam dininin temel ibadetlerinden biri **oruçtur**. Oruç ibadetinin yerine getirilmesine **oruç tutmak** denir.

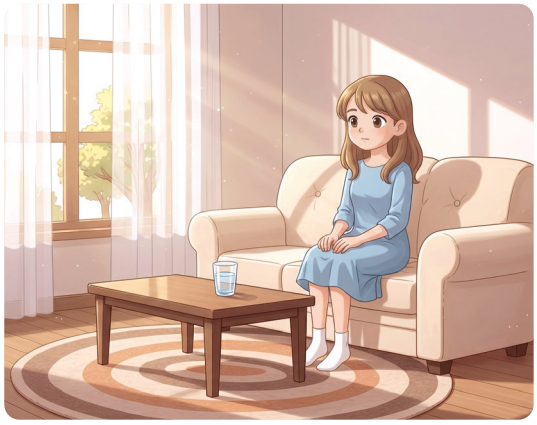

ÖĞRENELİM

Müslümanlar her yıl Ramazan ayında oruç tutarlar. Yani oruç ibadetinin başladığı zamandan, bittiği zamana kadar ;

yemek yemezler,

su içmezler,

güzel davranışlar sergilerler.

ÖĞRENELİM

Ramazan ayı Müslümanlar için çok önemlidir.
Bu aya "**Kur'an ayı**" da denilir.Bu sebeple bu ayda Kur'an-ı Kerim'in çok okunmasına özen gösterilir.

ÖĞRENELİM

Yunus ile birlikte öğrenelim.

Merhaba, Ben Yunus.
Bugün ramazan ayının ilk günü. Size ramazan ayında oruç tutarken neler yaptığımı anlatayım.

Oruçluyken iftar saatine kadar yemek yemedim.

Oruçluyken iftar saatine kadar su içmedim.

Oruçluyken kötü sözler söylemedim ve güzel davranmaya her zamankinden daha çok dikkat ettim.

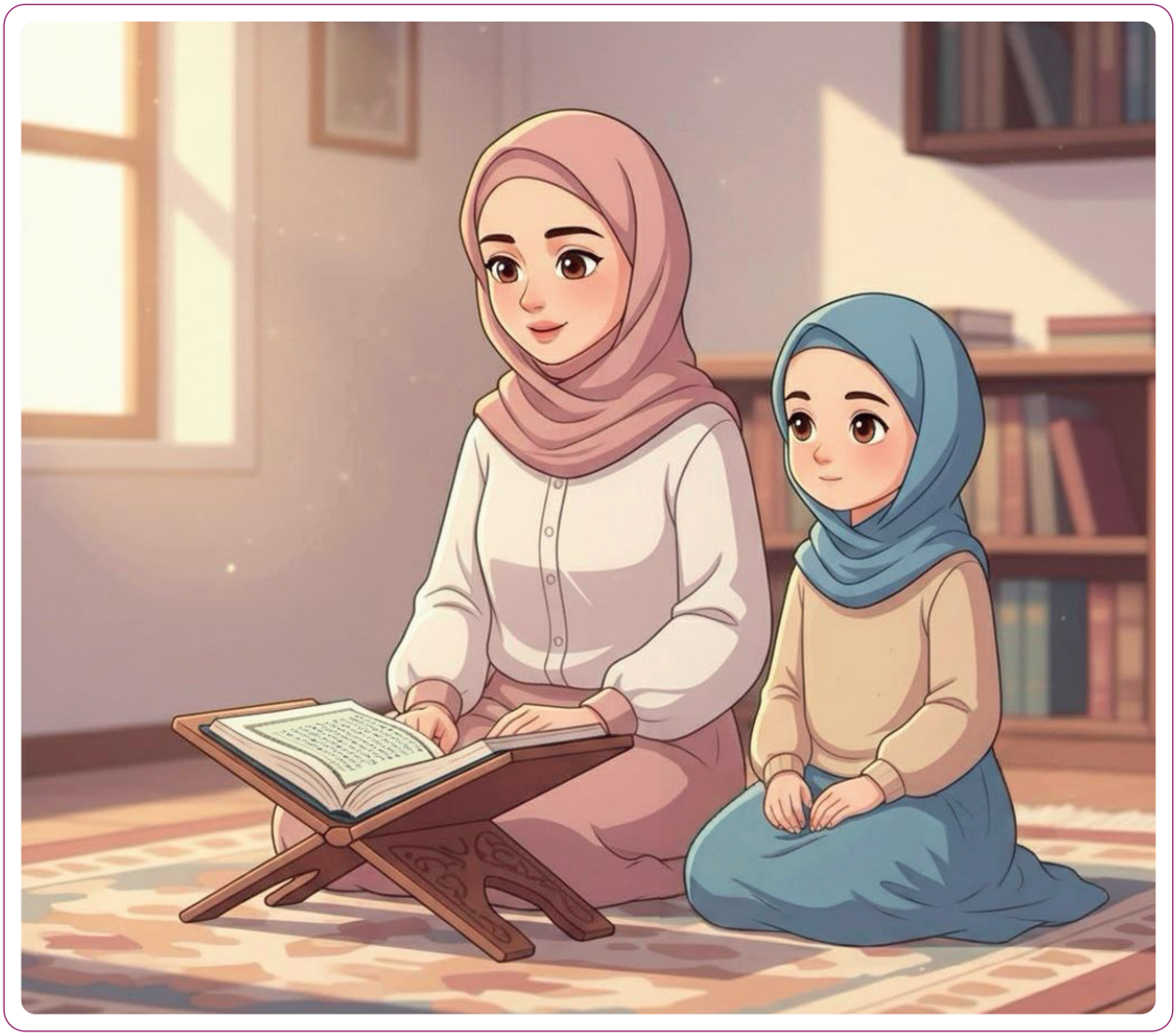

Aferin Yunus
Yunus oruçluyken çok doğru davranmış. Ona aferin diyelim.

UYGULAYALIM

Verilen metni okuyalım. Görseli inceleyelim.

Küçük Nil Neva, ramazan ayında annesiyle birlikte camiye gitti. Cami çok güzeldi, içinde bir kitap vardı.

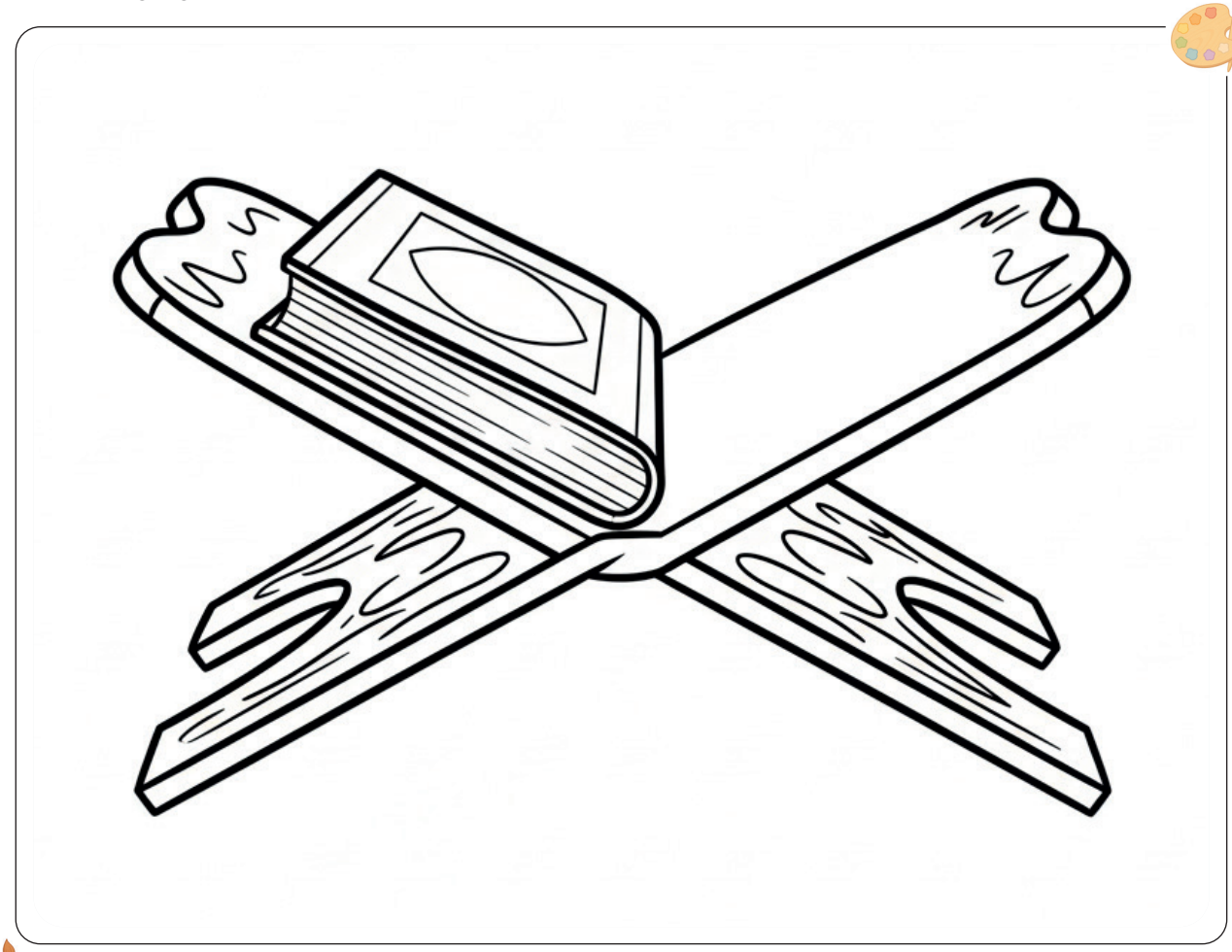
Annesi fısıldadı: “Bu, Kur’an-ı Kerimdir. Ramazan ayında Allah’tan gelmiş en güzel hediyedir.”

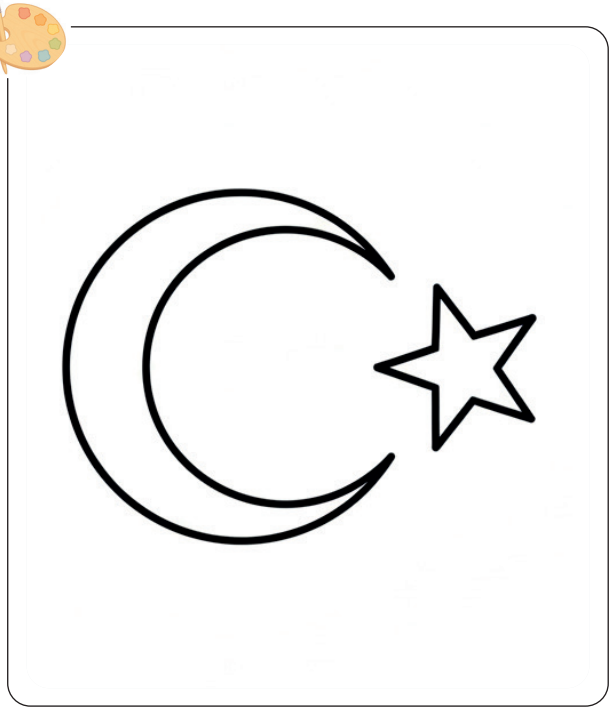
Nil Neva çok sevindi. O günden sonra her akşam annesiyle birlikte Kur’an-ı Kerim dinlemeye başladı. Kur’an-ı Kerim okunduğunda kalbi huzurla doluyordu. Nil Neva artık ramazan ayının neden “Kur’an ayı” olduğunu çok iyi biliyordu.

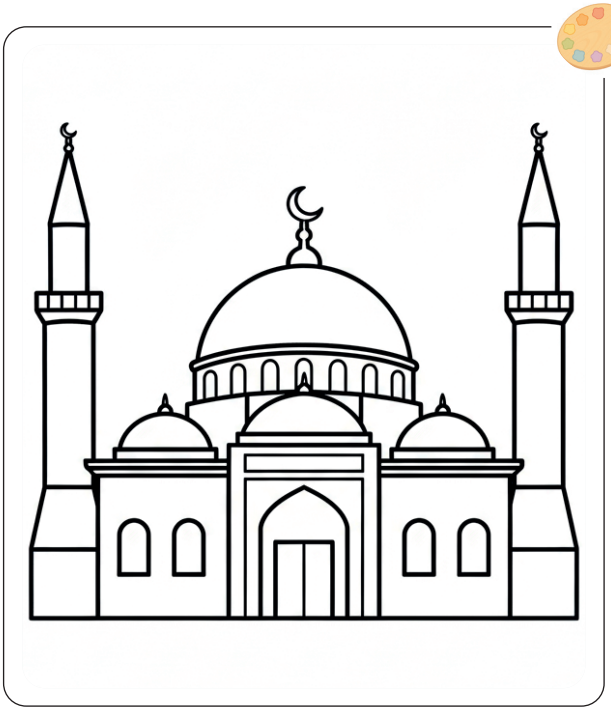

UYGULAYALIM

Verilen görsellerde ne gördüğümüzü söyleyelim. Görselleri boyayalım.

UYGULAYALIM

Verilen soruları ve yanıtları okuyalım. Başka yanıtımız varsa söyleyelim.

1. Ramazan ayında en çok okuduğumuz kitap hangisidir?

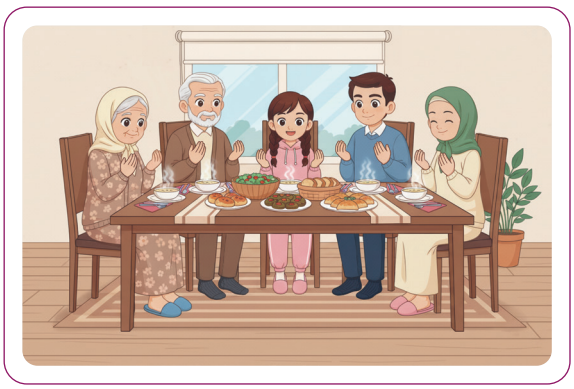
Kur'an-ı Kerim

2. Kur'an-ı Kerim'in geldiği aya ne ayı denir?

Ramazan Ayı

3. Ramazan ayında siz ne zaman yemek yersiniz?

İftar Vaktinde

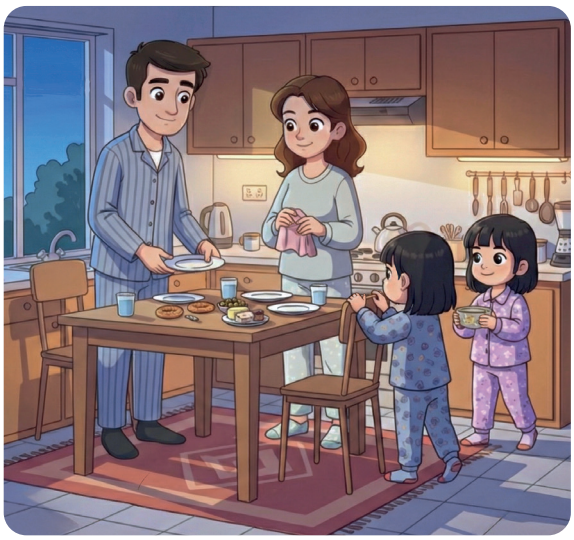

ÖĞRENELİM

Sabah ezanı okunmadan önce kalkıp oruca niyet edip yemek yemeye **sahur** denir.

Oruç ibadetinin başladığı zamana **imsak vakti** denir.

Akşam ezanının okunmasıyla birlikte oruç açmaya **iftar** denir. Müslümanlar oruçlarını açarken bazen içlerinden bazen de hep birlikte dualar ederler.

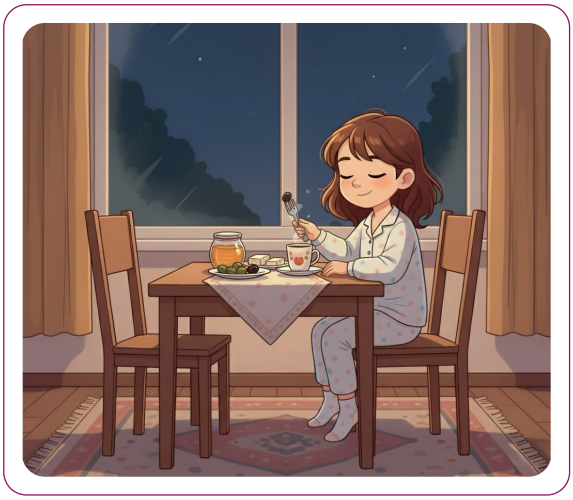

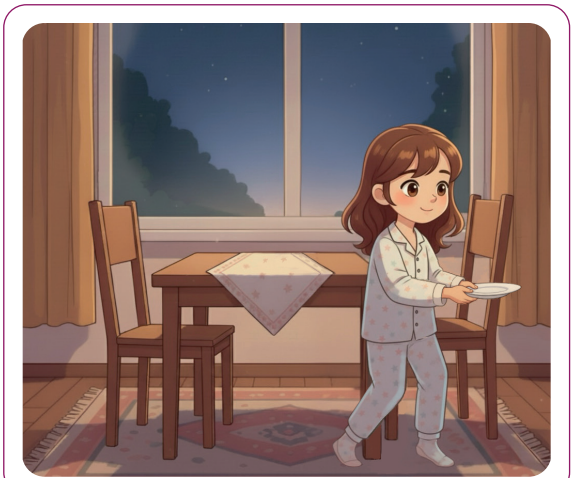
UYGULAYALIM

Verilen görsellerin altına uygun olan sözcüğü kesik çizgilerden keserek yapıştıralım.

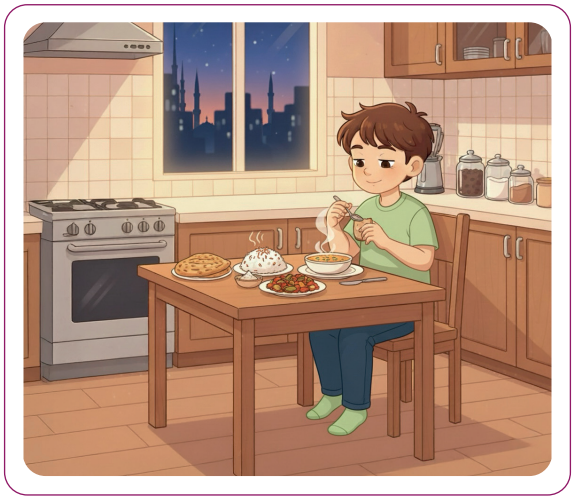

UYGULAYALIM

Verilen görsellerin altına uygun olan sözcüğü kesik çizgilerden keserek yapıştıralım.

İFTAR

İMSAK

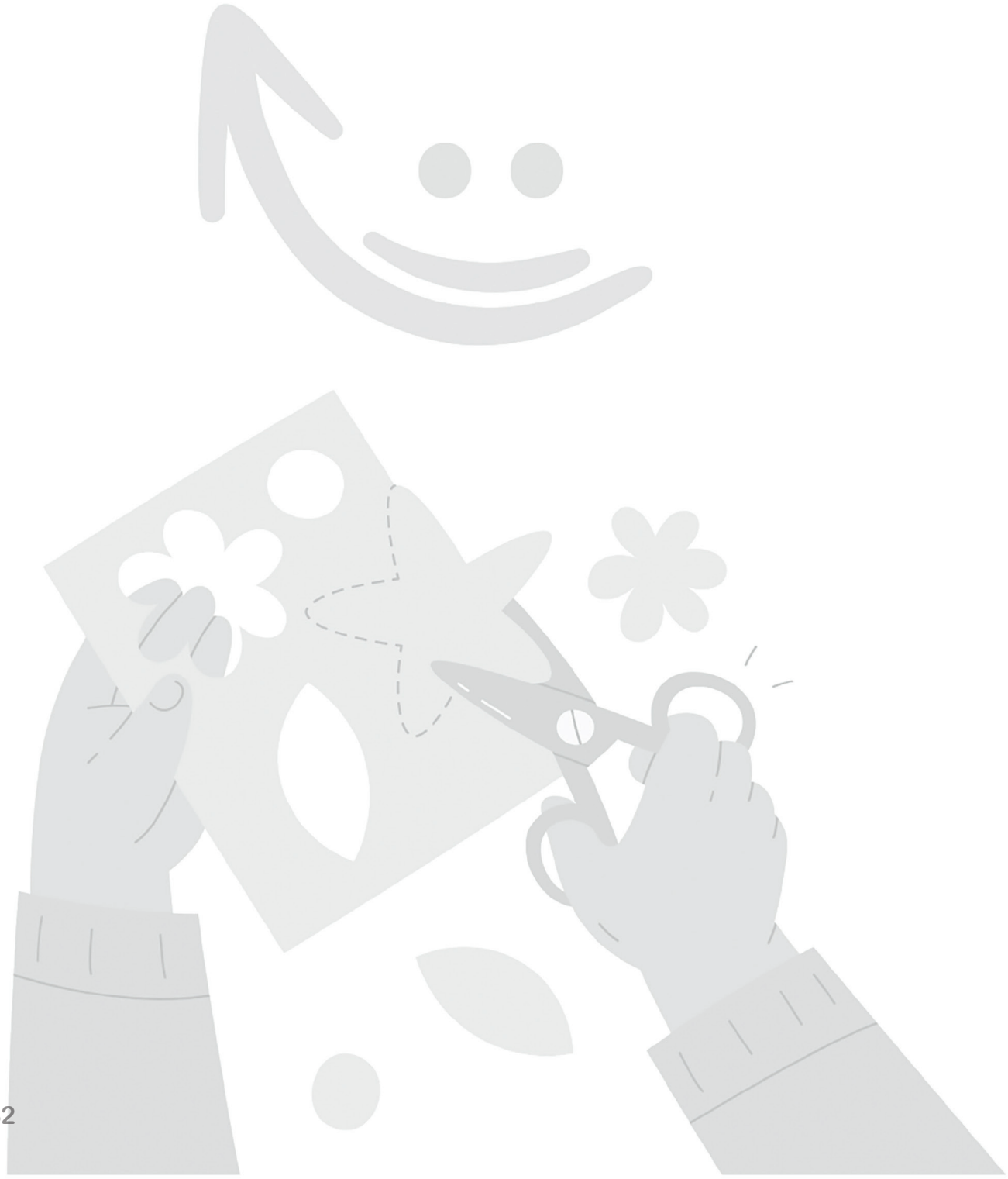
SAHUR

İMSAK

SAHUR

İFTAR

Arka sayfada makasla kesme etkinliği var.

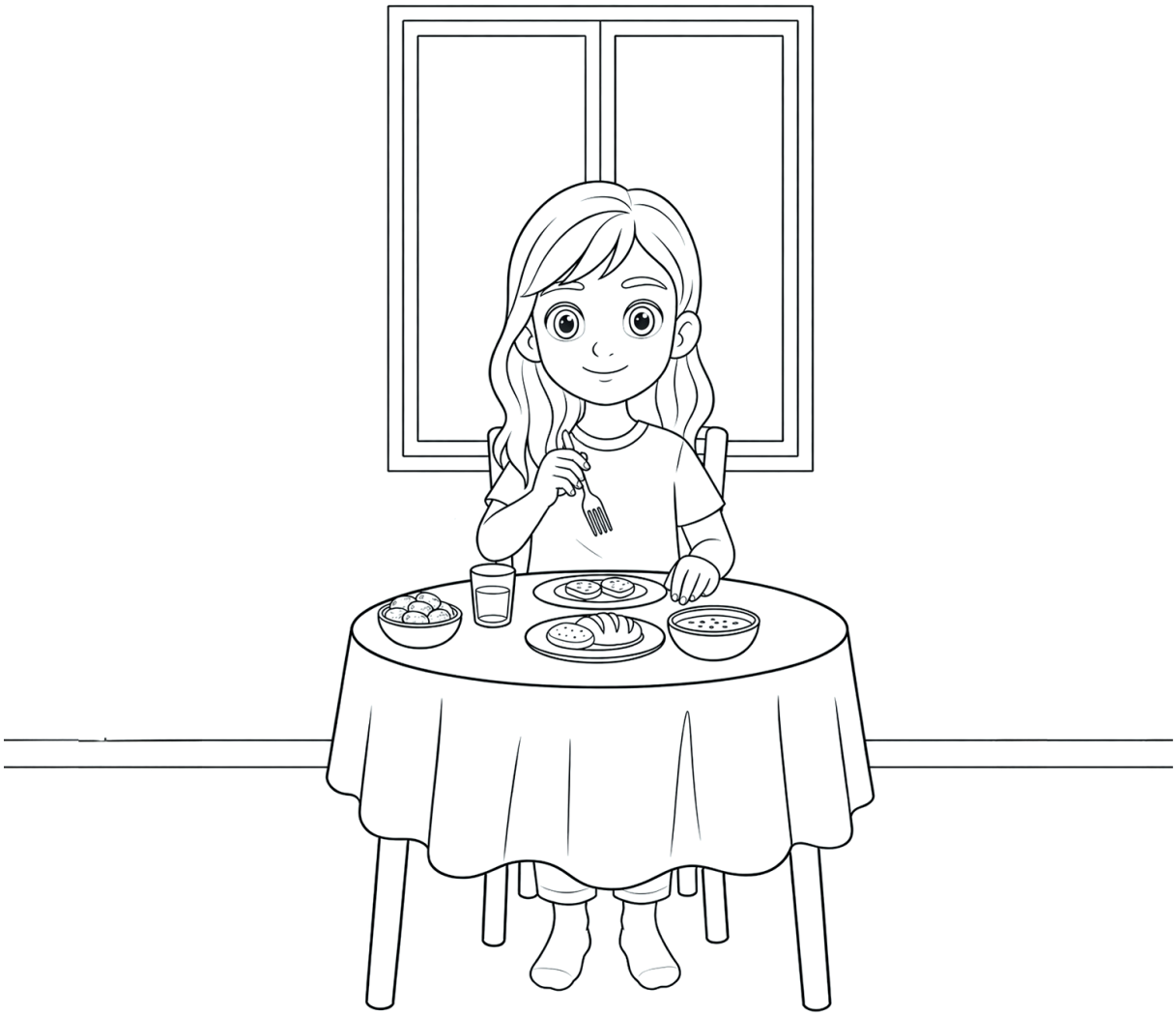
UYGULAYALIM

Verilen görsellerin altındaki kutucukta yazanları okuyalım.

Sorular

- Oruç tutan Müslümanlar bu vakitlerde neler yapar?
- Görsellerden yardım alarak cevaplayalım. Doğru cevabı bulduysanız boyamaya başlayabiliriz.

İFTAR

UYGULAYALIM

Verilen görselleri boyayalım. Oruç tutan Müslümanların sahur vaktinde neler yaptıklarını görsellerden faydalanarak söyleyelim.

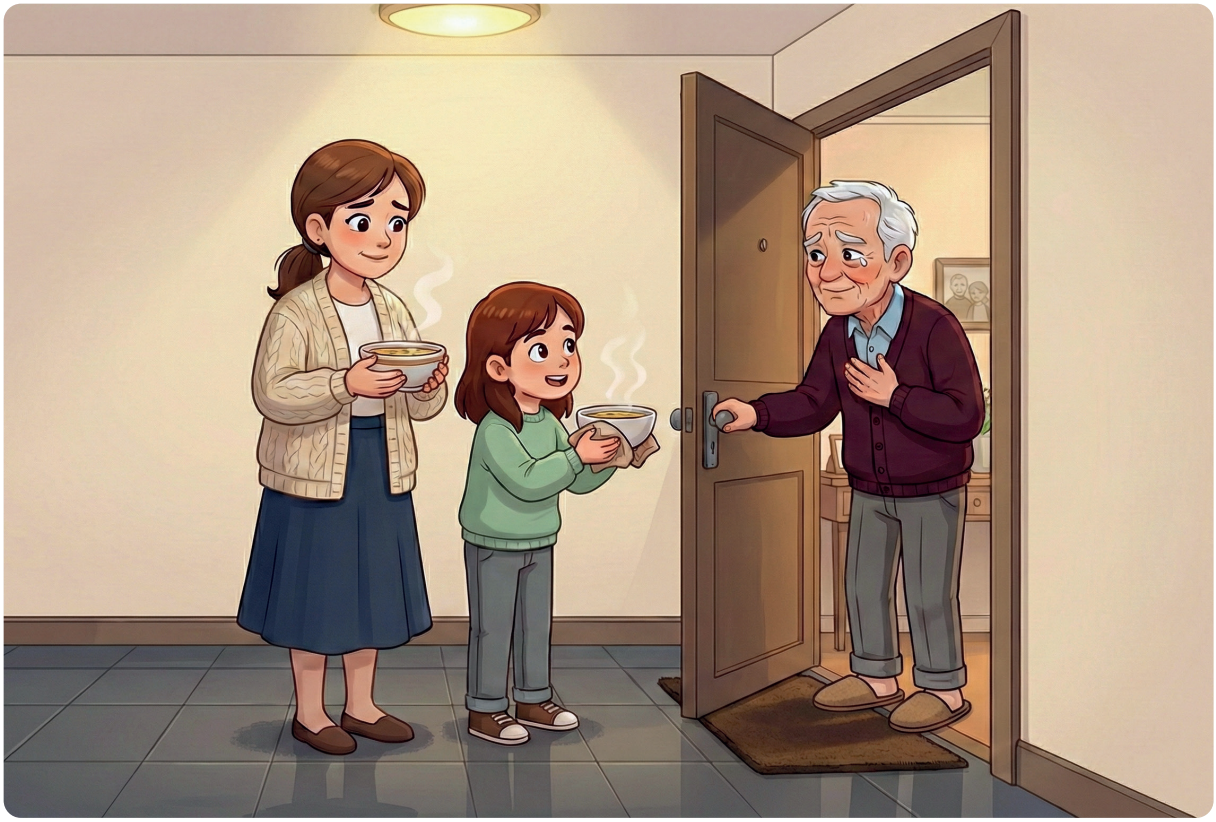

SAHUR

ÖĞRENELİM

Oruç tutmak,
sabretmeyi, **paylaşmayı** ve **yardımlaşmayı** öğretir.

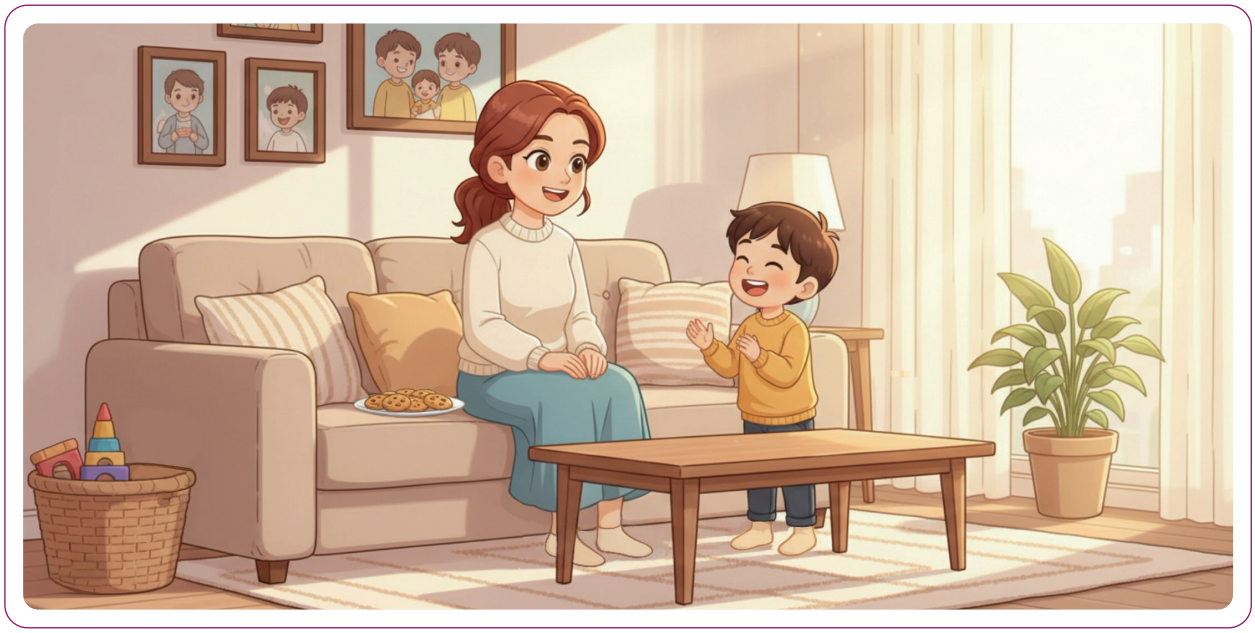
Oruç tutarken aç ve susuz kalan kişi, yiyecek yemeği olmayanların halini anlar ve onlara yardım etmek ister. Yiyeceğini, içeceğini onlarla paylaşmaya gayret eder. Böylece ramazan ayı Müslümanların birbirleriyle yardımlaşmasına vesile olur. Bu sebeple ramazan ayı yardımlaşma ayıdır.

Oruç tutan bir Müslüman, Allah'ın verdiği güzel yiyeceklerin ve içeceklerin değerini anlar. Suyu ve yiyecekleri israf etmemesi gerektiğini öğrenir.

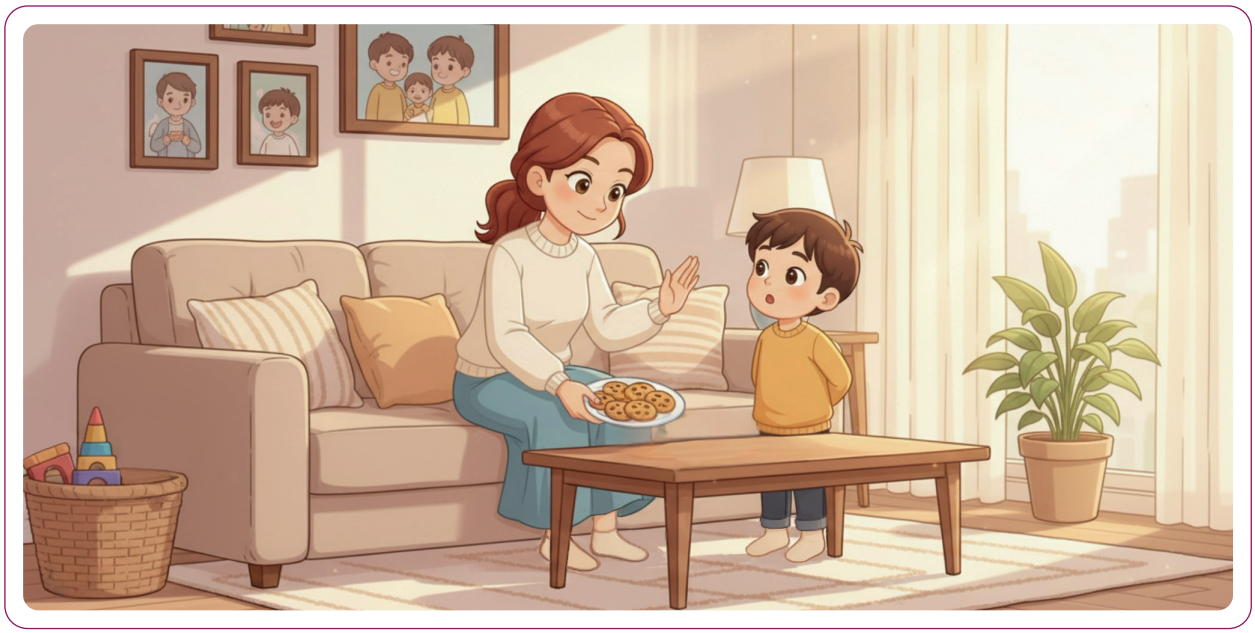

UYGULAYALIM

Verilen metni okuyalım.

Nuriye Hanım, oğlu Emirhan'a;
-Oğlum seninle bir oyun oynayalım mı? diye sordu.
Emirhan: Evet anneciğim çok isterim, diye cevap verdi.

Nuriye Hanım: Şimdi masaya bir bisküvi koyayacağım. Sonra ben mutfağa gideceğim. Senden, ben gelene kadar bisküviyi yememeni istiyorum.
Emirhan: Tamam anneciğim, sen gelene kadar yemeyeceğim, der.

UYGULAYALIM

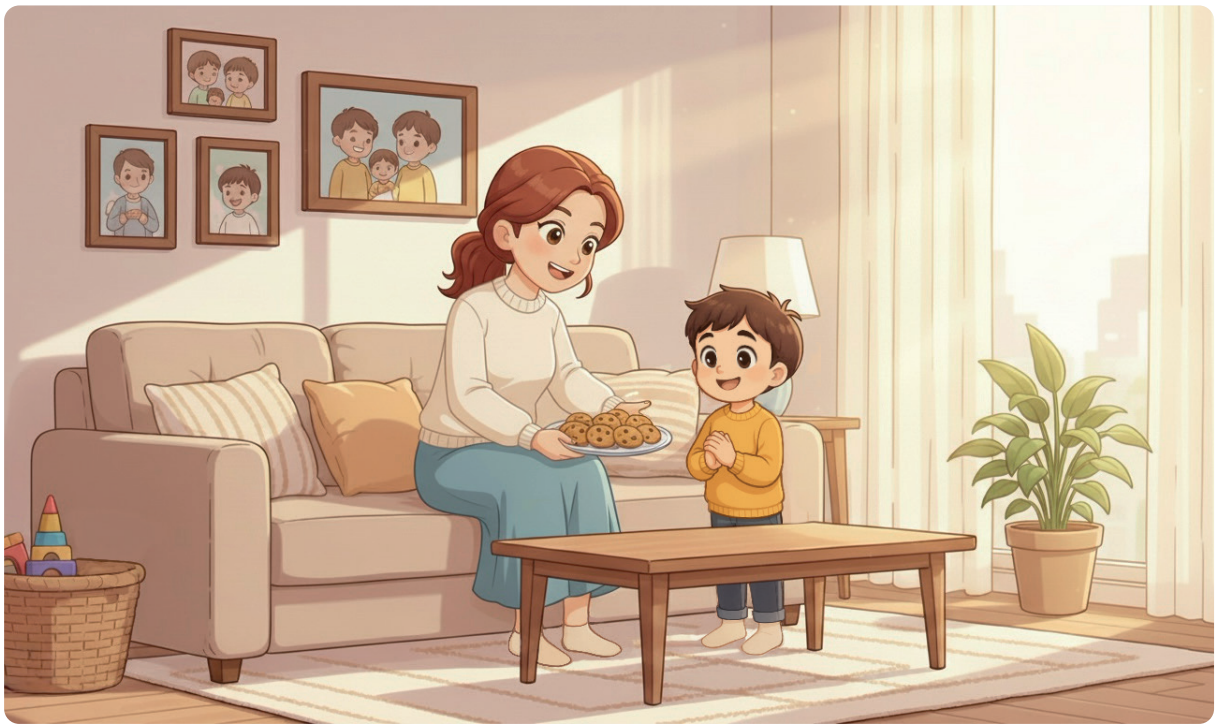

Emirhan annesi gittikten sonra bisküviye bakar. Bisküviyi yemeyi çok ister ama annesine verdiği söz aklına gelir. Kendi kendine: “Hayır annem gelene kadar yememeliyim. Sabredebilirim. Emirhan sabırlı olmalısın.” der.

UYGULAYALIM

Verilen metni okuyalım.

Nuriye Hanım, oğlunun yanına geldiğinde Emirhan'ın bisküviyi yemediğini görür. "Aferin Emirhan bisküviyi yememişsin, çok sabırlı davrandın. Sabırlı olduğun için teşekkür ederim, şimdi bisküviyi yiyebilirsin." der.

?

Siz önünüze konulan bir bisküviyi yemeden 1 dakika bekleyebilir misiniz? Hadi deneyelim.
Önümüze bir bisküvi koyalım ve 1 dakika süre tutalım. Süre bitene kadar bisküviyi yememeliyiz. Bakalım Emirhan kadar sabırlı davranabilecek miyiz?

?

Bisküviyi yemeden beklerken nasıl hissettiniz? Paylaşalım.
Oruç tutmak bize ne öğretir?

ÖĞRENELİM

ORUÇ BİR HEDİYEDİR

Oruç, **sabrı** öğretir.

Oruç, **saygıyı** öğretir.

Oruç, **diğer insanların halinden anlamayı** öğretir.

Oruç, **kötü söz söylememeyi** öğretir.

Oruç **yardımlaşmayı** öğretir.

UYGULAYALIM

Görselleri inceleyelim, neler gördüğümüzü söyleyelim.

Sorular

- Oruçluyken yani sahur ve iftar saati arasında kalan zaman diliminde hangi davranışları yapmamız doğru olur? Düşünelim.
- Doğru davranışları kutuya götürelim.

SAHUR

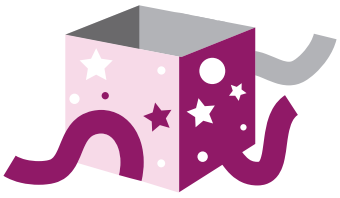

İFTAR

ÖĞRENELİM

ORUÇ İBADETİNİN KÜLTÜREL YANSIMALARI

Ramazan ayı geldiğinde Müslümanlar çok sevinir. Ramazan ayının gelişini kutlamak için camileri ışıklandırırlar. İki minare arasına asılan ışıklı yazılara mahya denir.

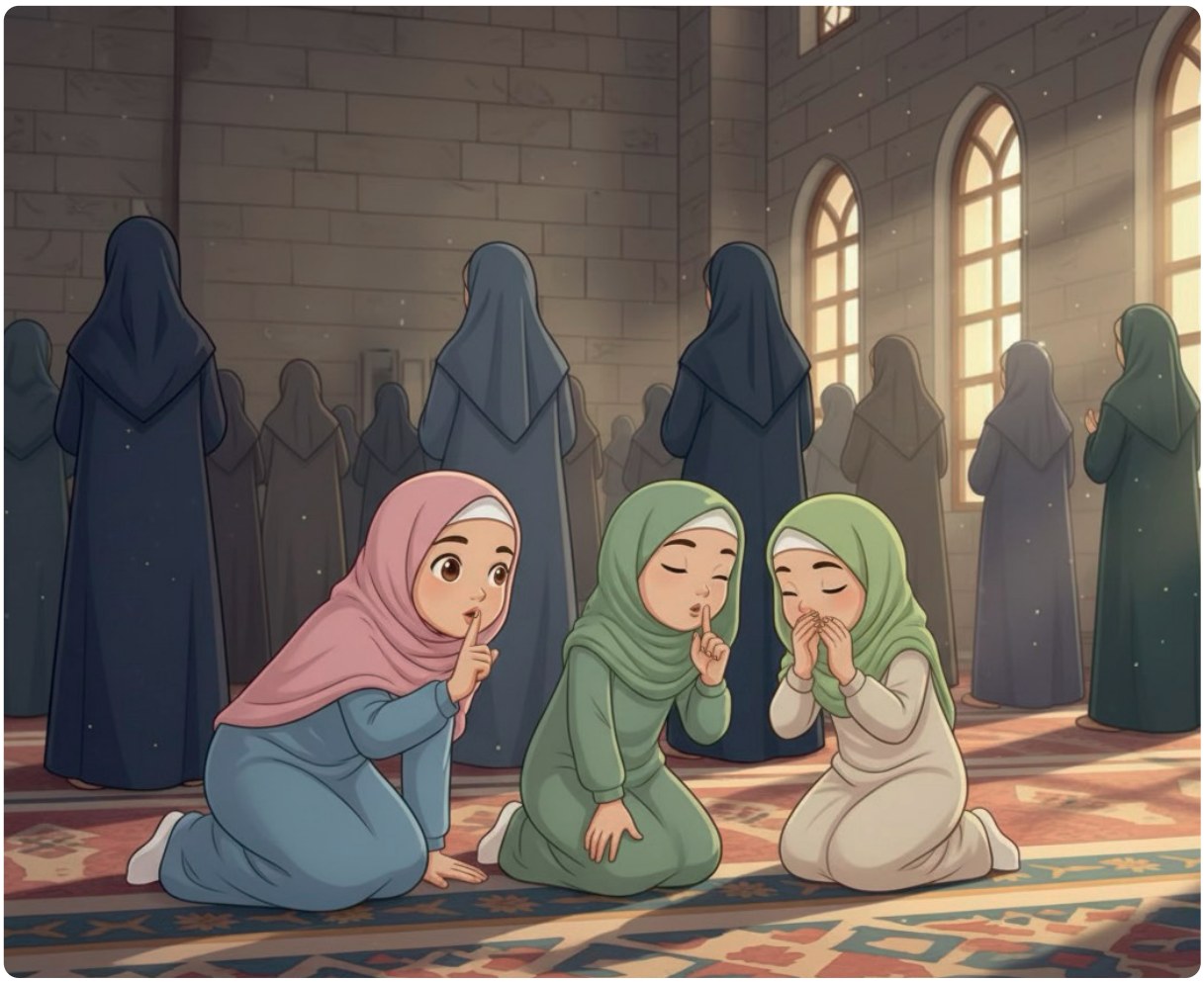

ÖĞRENELİM

TERAVİH

Ramazan ayında Müslümanların yatsı namazından sonra camide ya da evde kıldıkları namaza **teravih namazı** denir.

Büyüklerimiz Ramazan akşamlarında "**Ben teravihe gidiyorum.**" derler ya, işte onlar diğer Müslümanlarla birlikte namaz kılmak için camiye giderler. Bazen çocuklar da teravihe gider, namaz kılan büyüklerini rahatsız etmeden camide güzel vakit geçirirler.

ÖĞRENELİM

Ramazan ayı geldiğinde hiç davul sesi duydunuz mu?

Ramazan geldi yine,
Neşe doldu her yere.
Tatlı iftar soframız,
Huzur verdi gönüllere.

Oruç tutmak isteyen Müslümanları sahura kaldırmak için ramazan davulcuları davul çalar ve mâniler okurlar. Mâniler kısa, eğlenceli sözlerdir.

Ramazan manileri videosunu izleyelim.

UYGULAYALIM

Verilen mahya görselini boyayalım.

- Ramazan mânisini okuyalım.
- Ramazan mânisini tekrar edelim.

"Hoşafın suyu boldur,
Bir kepçe daha doldur,
Sahura köfte varmış,
Ne olur erken kaldır."

UYGULAYALIM

Verilen soruları cevaplayalım.

Murat dedesi ile teravih namazına gitmek istiyor. Murat'ın dedesi ile teravihe gittiği görseli yuvarlak içine alalım.

Teravih namazında Murat aşağıdaki çocuklardan hangisi gibi davranmalıdır? İşaretleyelim.

ÖĞRENELİM

Ramazan Bayramı

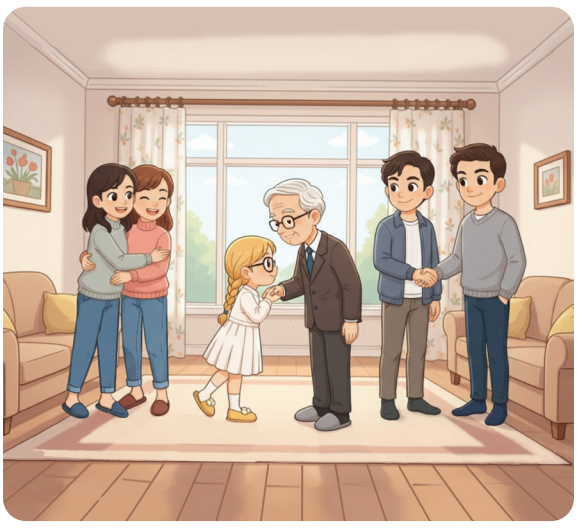
Ramazan ayı Müslümanlar için huzurlu ve mutlu günlerdir. Müslümanlar bu ay sona erdiğinde **Ramazan Bayramı**'nı kutlarlar.

Bayramlar, küslerin barıştığı, insanların birlik ve beraberlik içerisinde yaşadıkları zamanlardır.

Bayram sabahı erkekler erkenden kalkıp camiye giderler ve burada hep birlikte bayram namazını kılarlar. Bu namaza bayram namazı denir. Ardından tüm aile birbirleriyle bayramlaşırlar.

ÖĞRENELİM

Bayramlaşmak demek, insanların birbirlerine güzel duygularını iletmesi demektir.

Bayramlarda yaşlılar, akrabalar, komşular ve diğer tanıdıklar ziyaret edilir ve onlarla bayramlaşılır.

Büyüklerin elleri öpülür, çocuklara çikolata, şeker, mendil ve harçlık gibi minik hediyeler verilir.

UYGULAYALIM

Verilen görselleri inceleyelim. Bu görsellerde neler olduğunu söyleyelim. Bayram ile ilgili olanları işaretleyelim.

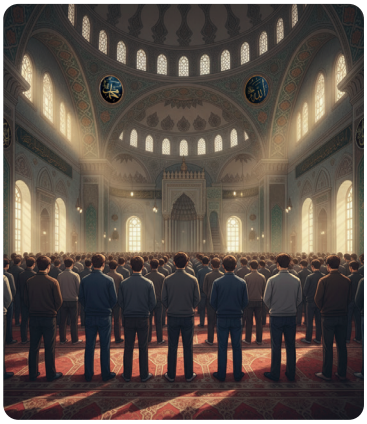
☐

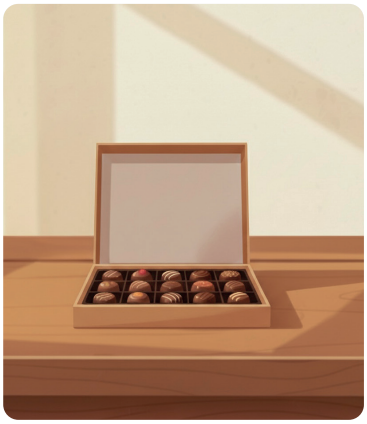
☐

☐

☐

☐

☐

Sorular

- Bayramda nereye gideriz?
- Bayramda kimleri ziyaret ederiz?
- Bayramda nasıl hissederiz?

UYGULAYALIM

Verilen görsellerde bayramda yaşanabilecek bazı örnek durumlara yer verilmiştir. İnceleyelim. Bu durum kartlarından istediğimizi seçelim. Sınıfta canlandıralım.

Fatma, büyükannesinin elini öpüyor.Büyükannesi ona şeker veriyor.

Hakan ve Veli bayram sabahı birbirine "Bayramın kutlu olsun." diyor.

Zümra ve Betül küs. Bayramda barışıp sarılıyorlar.

UYGULAYALIM

Bayramda seni en çok ne mutlu eder? Bayramda seni mutlu eden şeyin resmini aşağıdaki bölüme çiz.

Sorular

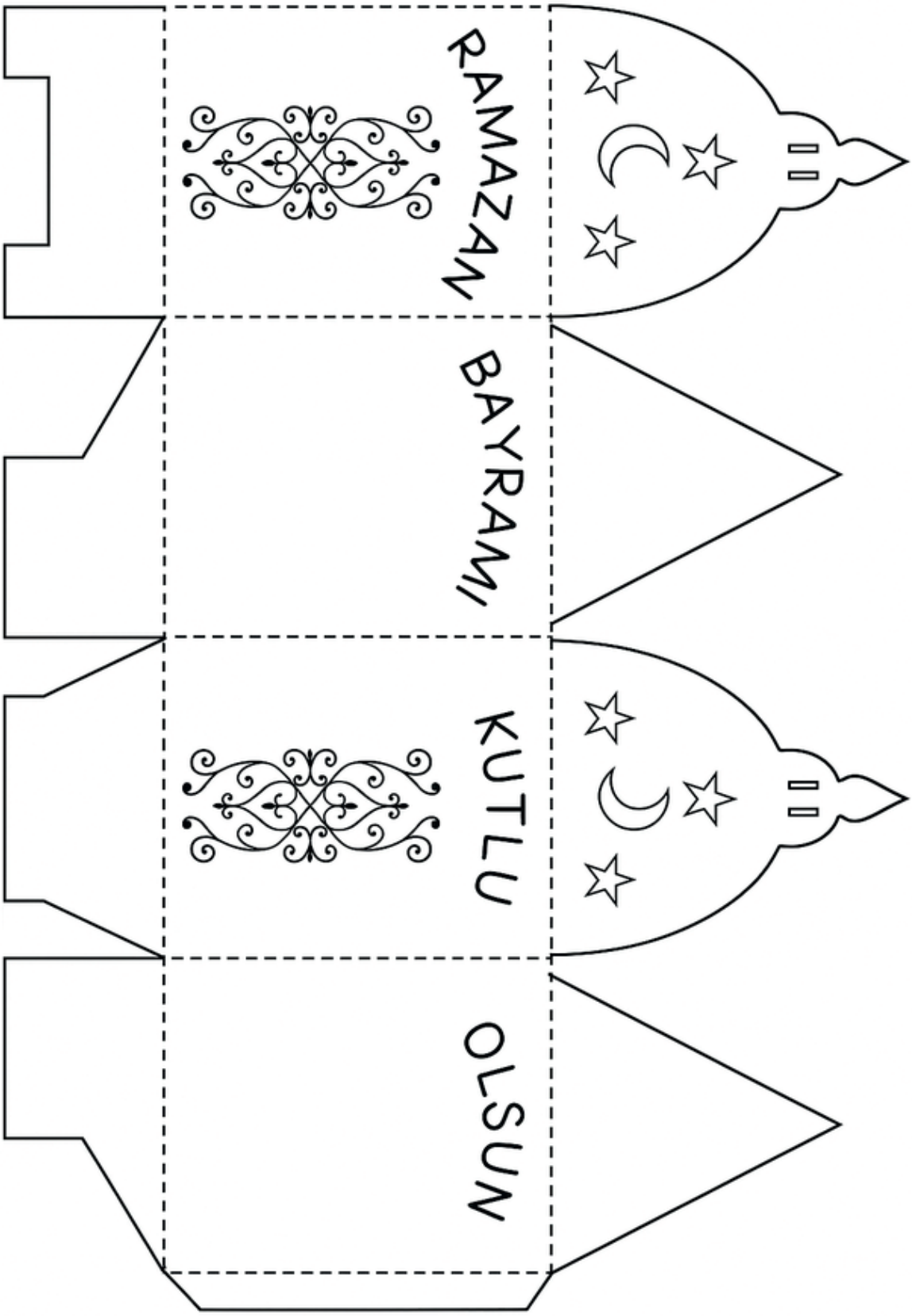
Bayramda seni mutlu eden şeyleri hatırlamak için verilen soruları düşünebilirsin.

- Bayramda kimleri ziyaret edersin?
- Bayramda sana hangi hediyeler verilir?

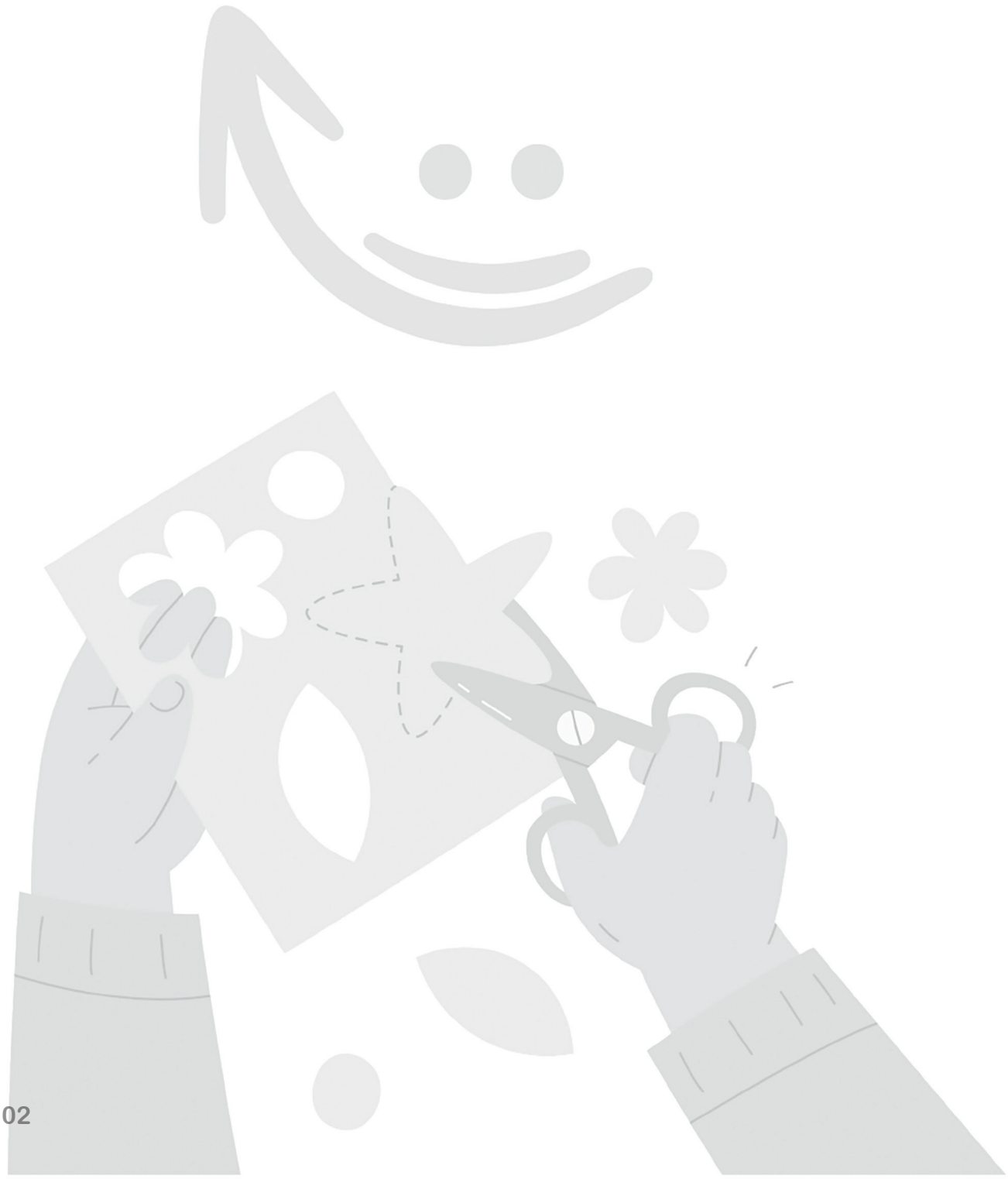

UYGULAYALIM

Verilen sayfayı istediğimiz renge boyayalım. Kenarlarından makasla keselim. Katlama yerlerinden katlayarak birleştirelim.

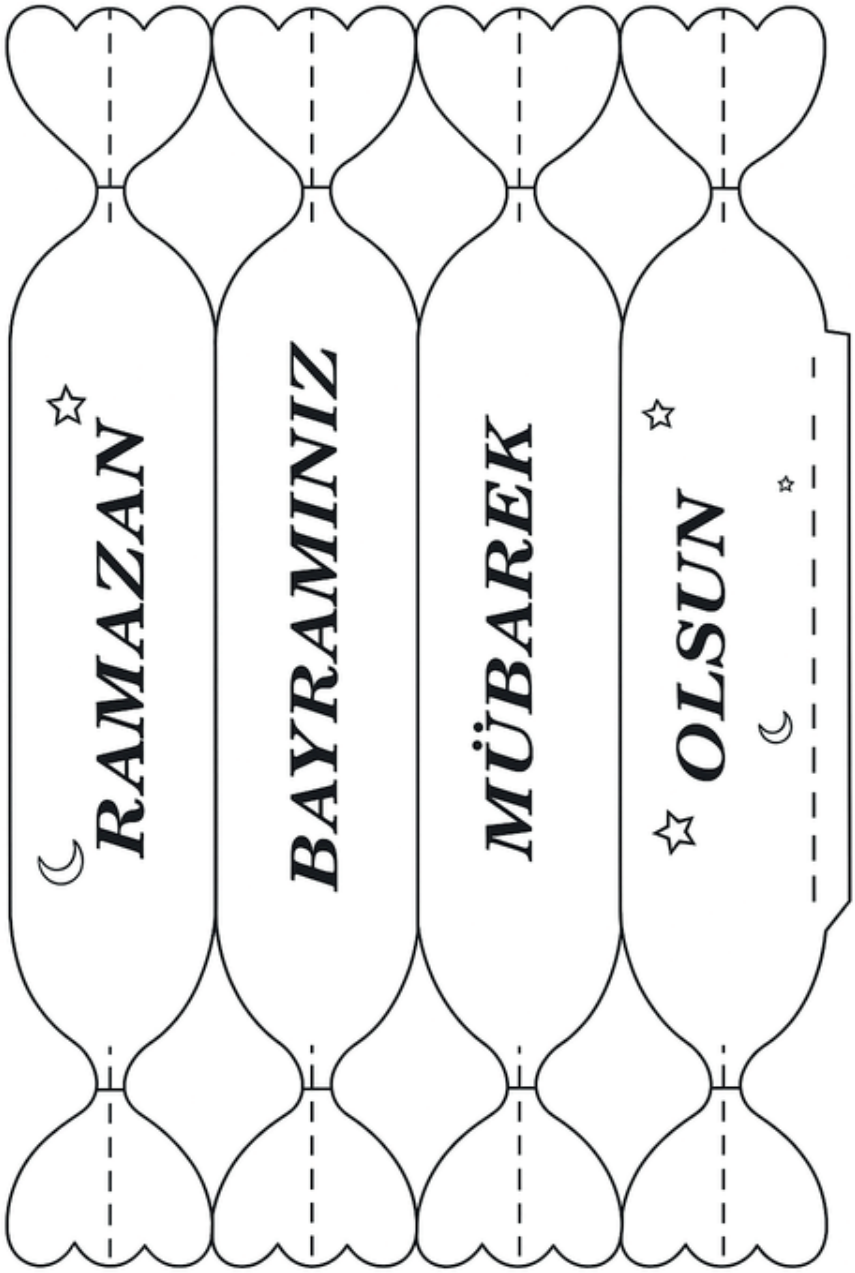
Arka sayfada makasla kesme etkinliği var.

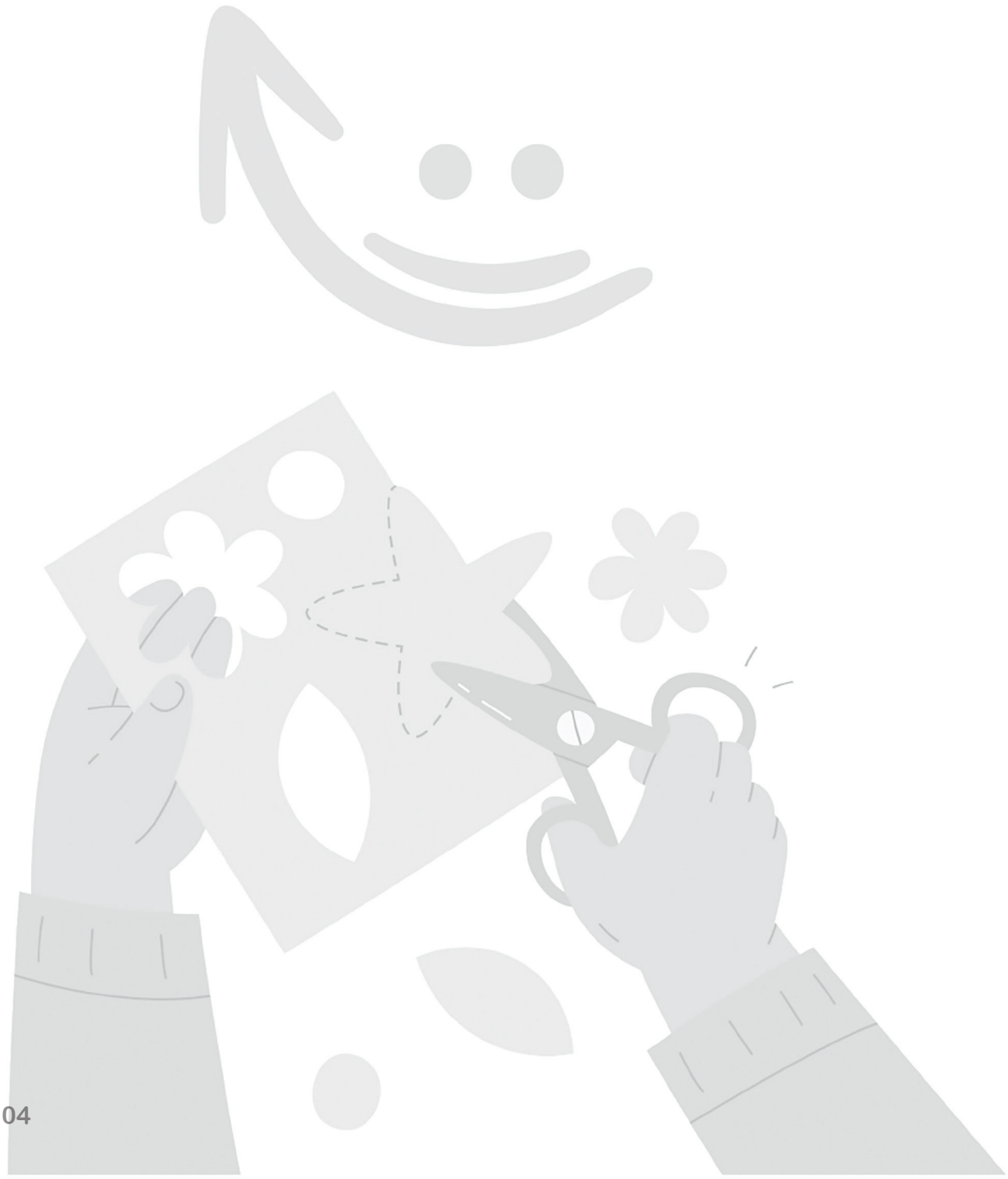
UYGULAYALIM

Verilen sayfayı istediğimiz renge boyayalım. Kenarlarından makasla keselim. Katlama yerlerinden katlayarak birleştirelim.

Oluşturduğumuz kutuları bir arkadaşımıza bayram hediyesi olarak verelim.

Arka sayfada makasla kesme etkinliği var.

UYGULAYALIM

Verilen alanları resim çizerek, yazı yazarak ya da fotoğraf yapıştırarak dolduralım (Ailemizden ya da öğretmenimizden yardım isteyelim.).

PERFORMANS ÖDEVİ

RAMAZAN BAYRAMI GÜNLÜĞÜM

BAYRAMDA NELER YAPTIM?

Sorular

- Bayram günü ne yaptın?
- Nereye gittin?
- Kim geldi?

UYGULAYALIM

Verilen alanları resim çizerek, yazı yazarak ya da fotoğraf yapıştırarak dolduralım (Ailemizden ya da öğretmenimizden yardım isteyelim.).

PERFORMANS ÖDEVİ

BAYRAMDA NELER GÖRDÜM?

Sorular

- Çevrendeki insanlar ne yaptı?
- Kimler bayramlaştı?

UYGULAYALIM

Verilen alanları resim çizerek, yazı yazarak ya da fotoğraf yapıştırarak dolduralım (Ailemizden ya da öğretmenimizden yardım isteyelim.).

PERFORMANS ÖDEVİ

BAYRAMDA NASIL HİSSETTİM?

Sorular

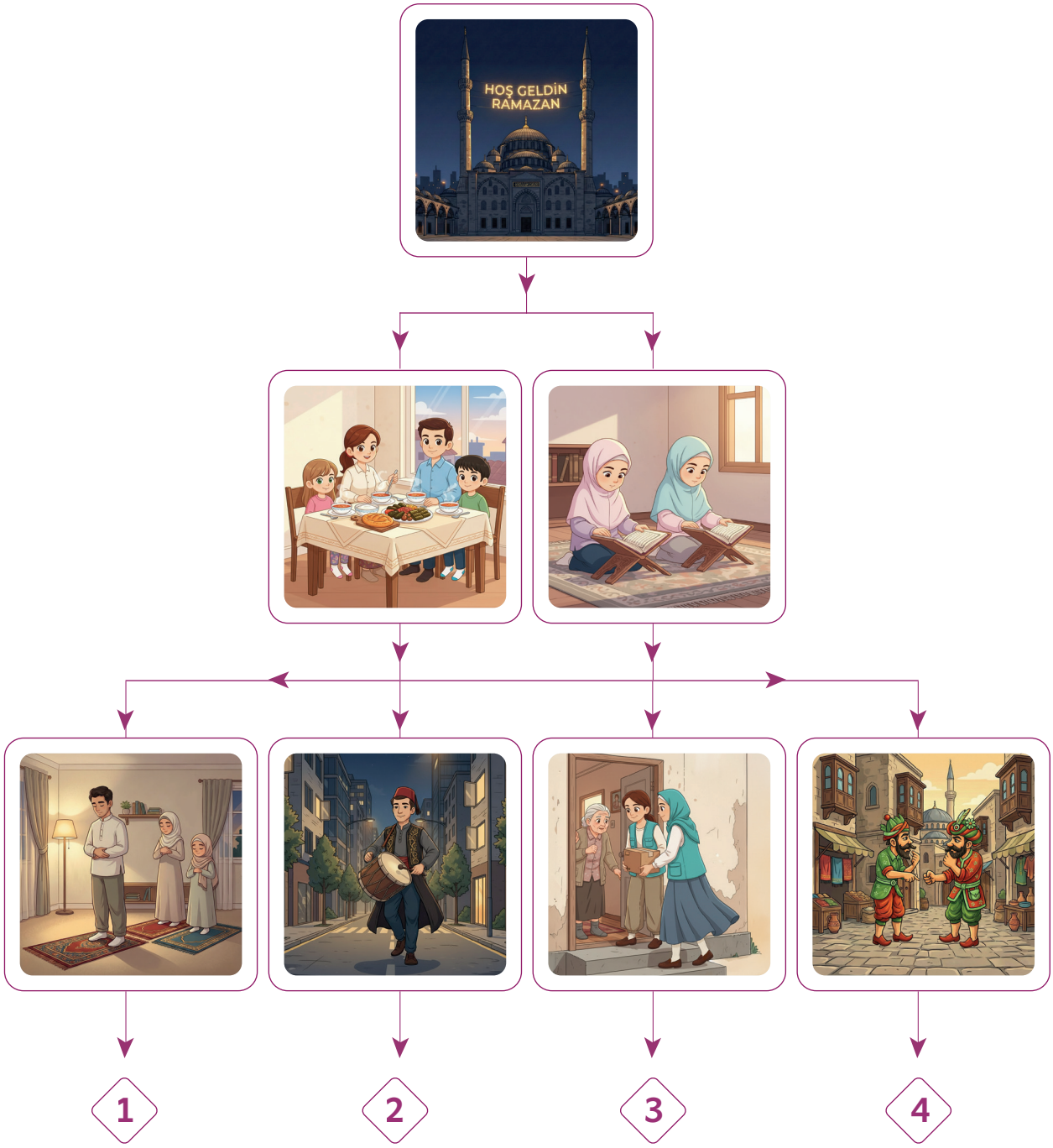
- Mutlu oldun mu?Neden?
- Günlüğünü bitirince sınıfta öğretmenin ve arkadaşlarınla paylaşabilirsin.

DEĞERLENDİRELİM

Verilen bilgi notlarından altı çizili olarak yazılan kelimeleri sırasıyla takip ederek doğru çıkışı bulalım.

Ramazan Ayı geldiğinde camiler **mahyalarla** süslenir.
Evlerde iftar vaktinde **iftar sofralarında** hep birlikte oruçlar açılır.
Ramazan davulcuları insanları sahura kaldırır.

DEĞERLENDİRELİM

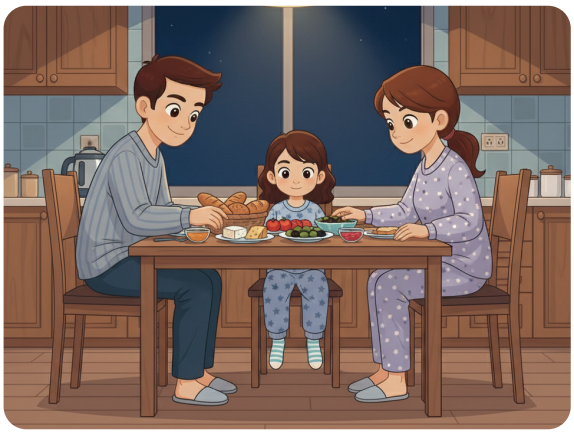
Ramazan ayı ile ilgili verilen kavramları uygun boşluklara yazalım. Doğru cevabı bulmak için görselleri ipucu olarak kullanalım.

SAHUR - İMSAK - İFTAR

Oruç ibadetinin başladığı zamana ..... vakti denir.

Sabah ezanı okunmadan önce kalkıp oruca niyet edip yemek yemeye ..... denir.

Akşam ezanının okunmasıyla birlikte oruç açmaya ..... denir.

DEĞERLENDİRELİM

Ramazan Bayramı ile ilgili bazı kavramlar ve tanımları verilmiştir. Eşleştirelim.

Bayram sabahı kılınan namazdır.	Bayramlaşma
Bayramlarda insanların birbirlerine güzel duygularını iletmesine denir.	Ramazan Bayramı
Ramazan ayı sonunda kutlanan dini bayramımızdır.	Bayram Namazı

KAYNAKÇA

Buhârî, M. b. İ. (1987). *Sahih-i Buhârî ve Tercemesi* (M. Sofuoğlu, Çev.; 17 cilt). Ötüken Yayınları.

Çamyar, S. ve Yaldız, H. (2023). *Ortaokul ve İmam Hatip Ortaokulu Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi 7 Ders Kitabı.* Gün Yayıncılık.

Derman, M. U. ve Uzun, M. İ. (t.y.). Besmele. *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi* içinde. https://islamansiklopedisi.org.tr/besmele

Dönmez, K., vd. (2023). *Ortaokul ve İmam Hatip Ortaokulu Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi 6 Ders Kitabı.* Millî Eğitim Bakanlığı Yayınları.

el-Hindî, M. (1985). *Kenzü'l-ʿummâl.* Müessestü'r-Risale.

es-Sicistânî, E. D. (1408). *Sünen* (Ş. el-Arnavut, Thk.). Müessesetü'r-Risâle.

Karabulut, A., vd. (t.y.). *Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Ders Kitabı I. Kademe (4. sınıf).* Millî Eğitim Bakanlığı Yayınları.

Karabulut, A., vd. (t.y.). *Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Ders Kitabı II. Kademe (5. 6. 7. ve 8. sınıf).* Millî Eğitim Bakanlığı Yayınları.

Karabulut, A., vd. (t.y.). *Din kültürü ve Ahlak Bilgisi Ders Kitabı III. Kademe (9. 10. 11. ve 12. sınıf)*. Millî Eğitim Bakanlığı Yayınları.

Kelpetin Arpaguş, H. (t.y.). Kelime-i tevhid. *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi* içinde. https://islamansiklopedisi.org.tr/kelime-i-tevhid

Millî Eğitim Bakanlığı. (2009). *Dinî Terimler Sözlüğü (İmam-Hatip ve Anadolu İmam-Hatip Lisesi Öğrencileri İçin).*

Millî Eğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye Kurulu. (2024). *Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Kavramları Yazım Kılavuzu.* Millî Eğitim Bakanlığı Yayınları.

Millî Eğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye Kurulu. (2025). *Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli Öğretim Programları Ortak Metni.*

Nayir, S., vd. (2021). *Ortaokul Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi 8 Ders Kitabı.* Millî Eğitim Bakanlığı Yayınları.

Özafşar, M. E., vd. (Ed.). (2020). *Hadislerle İslam: Hadislerle Hadislerin Yorumu* (7 cilt). Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları.

Paksoy, H. B., vd. (2024). *Ortaokul ve İmam Hatip Ortaokulu Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi 5. Sınıf.* Millî Eğitim Bakanlığı Yayınları.

Sarıçam, İ. (2002). *Hz. Muhammed ve Evrensel Mesajı.* Diyanet İşleri Bakanlığı Yayınları.

Yiğit, H., vd. (2021). *İlkokul Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi 4 Ders Kitabı.* Millî Eğitim Bakanlığı Yayınları.

Yiğit, H., vd. (2021). *Ortaokul Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi 5.* Millî Eğitim Bakanlığı Yayınları.

- **Kaynakça APA 7 atıf sistemine göre hazırlanmıştır.**

CEVAP ANAHTARI

GÖRSEL VE GENEL AĞ KAYNAKÇASI

25°D
30°D
35°D
40°D
45°D
40°K
35°K
ROMANYA
Bükreş
UKRAYNA
RUSYA FEDERASYONU
HAZAR DENİZİ
Sofya
BULGARİSTAN
K A R A D E N İ Z
GÜRCİSTAN
Tiflis
YUNANİSTAN
Edirne
Kırklareli
Sinop
Bartın
Zonguldak
Kastamonu
ACARA Ö.C.
Artvin
Ardahan
ERMENİSTAN
AZERBAYCAN
Tekirdağ
İstanbul
MARMARA DENİZİ
Kocaeli
Düzce
Karabük
Samsun
Ordu
Giresun
Trabzon
Rize
Kars
Erivan
Gökçeada
Yalova
Sakarya
Bolu
Çankırı
Amasya
Çoruh N.
Gümüşhane
Bayburt
Iğdır
Çanakkale
Bozcaada
Bursa
Bilecik
Çorum
Tokat
Yeşilırmak N.
Kelkit N.
Ankara
Erzincan
Erzurum
Ağrı
Balıkesir
Eskişehir
Kırıkkale
Yozgat
Sivas
Kızılırmak N.
Fırat N.
Tunceli
Bingöl
Muş
Kütahya
Kırşehir
Manisa
Afyonkarahisar
Tuz Gölü
Elâzığ
Van Gölü
Van
Atina
İzmir
Uşak
Nevşehir
Kayseri
Malatya
Bitlis
Urumiye Gölü
Aksaray
Diyarbakır
Siirt
Aydın
Konya
Adıyaman
Batman
Hakkâri
Denizli
Isparta
Niğde
Kahramanmaraş
Şırnak
İ R A N
Burdur
Mardin
Muğla
Karaman
Osmaniye
Gaziantep
Şanlıurfa
Antalya
Adana
Kilis
Mersin
Hatay
KUZEY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ
Erenköy
Lefkoşa
S U R İ Y E
I R A K
GÜNEY KIBRIS RUM YÖNETİMİ
LÜBNAN
Beyrut
Bağdat
Şam
A K D E N İ Z
L İ B Y A
Tel Aviv
FİLİSTİN
Batı Şeria
Doğu Kudüs
FİLİSTİN
Gazze Şeridi
İSRAİL
M I S I R
TÜRKİYE'NİN MÜLKİ İDARE BÖLÜMLERİ İLE
KARA VE DENİZ KOMŞULARI HARİTASI
BAŞKENT
Ankara
İL MERKEZİ
Elâzığ
GÖL
ÜLKE SINIRI
ÖZERK BÖLGE SINIRI
AKARSU
0 50 100 200 300 400
km
Harita Genel Müdürlüğü tarafından üretilmiştir.

TÜRK DÜNYASI HARİTASI
Bağımsız Türk Devletleri
Türk Cumhuriyetleri, Türk Bölgeleri
Türk Toplulukları
0 250 500 1.000 1.500 2.000 km
TÜRK CUMHURİYETLERİ, TÜRK BÖLGELERİ
1 GAGAVUZ YERİ
2 KARAÇAY-ÇERKESYA
3 KABARDİN-BALKARYA C.
4 DAĞISTAN C.
5 ÇUVAŞİSTAN C.
6 TATARİSTAN C.
7 BAŞKURT C.
8 KARAKALPAKİSTAN C.
9 ALTAY C.
10 HAKASYA C.
TÜRK TOPLULUKLARI
a Avrupa'daki Türkler
b Kosova Türkleri
c Yunanistan Türkleri
ç Bulgaristan Türkleri
d Romanya Türkleri
e Suriye Türkmenleri
f Irak Türkmenleri
g İran Türkleri
h Afganistan Türkmenleri
ı Pakistan Türkmenleri
i Hindistan Türkmenleri
j Çin H. C. Türkleri
k Moğolistan Türkleri
l Rusya Federasyonu Türkleri
ÜLKE KISALTMALARI
ARNAVUTLUK ARN
BELÇİKA BEL
BOSNA - HERSEK BH
GÜNEY KIBRIS RUM YÖNETİMİ GKRY
HIRVATİSTAN HRV
İSVİÇRE İSV
KARADAĞ KRD
KOSOVA KSV
KUZEY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ KKTC
KUZEY MAKEDONYA KMKD
LİHTENŞTAYN LİH
SIRBİSTAN SRB
Norveç Denizi
Barents Denizi
Kara Denizi
Bering Denizi
Ohotsk Denizi
Kuzey Denizi
Akdeniz
Karadeniz
Hazar Denizi
Umman Denizi
Yemen Denizi
Kızıldeniz
İZLANDA
NORVEÇ
İSVEÇ
FİNLANDİA
DANİMARKA
İRLANDA
BİRLEŞİK KRALLIK
HOLLANDA
ALMANYA
FRANSA
PORTEKİZ
İSPANYA
İTALYA
POLONYA
BELARUS
UKRAYNA
MOLDOVA
ROMANYA
MACARİSTAN
SLOVAKYA
AVUSTURYA
ÇEKYA
İSVİÇRE
SLOVENYA
HIRVATİSTAN
BOSNA-HERSEK
SIRBİSTAN
KOSOVA
ARNAVUTLUK
BULGARİSTAN
YUNANİSTAN
GKRY
KKTC
TÜRKİYE
SURİYE
LİBYA
MISIR
CEZAYİR
TUNUS
FAS
NİJER
ÇAD
SUDAN
İRAK
İRAN
KUVEYT
SUUDİ ARABİSTAN
KATAR
BİRLEŞİK ARAP EMİRLİKLERİ
UMMAN
YEMEN
AFGANİSTAN
PAKİSTAN
HİNDİSTAN
BANGLADEŞ
TÜRKMENİSTAN
ÖZBEKİSTAN
TACİKİSTAN
KIRGIZİSTAN
KAZAKİSTAN
RUSYA FEDERASYONU
SAHA (YAKUT) C.
TUVA C.
MOĞOLİSTAN
ÇİN HALK CUMHURİYETİ
SİNCAN UYGUR ÖZERK BÖLGESİ
Moskova
Astana
Taşkent
Bişkek
Aşkabat
Duşanbe
Kabil
Tahran
Bağdat
Ankara
Lefkoşa
Şam
Ammân
Kahire
Trablus
Riyad
Doha
Abu Dabi
Muskat
Sana
Yeni Delhi
Islamabad
Ulanbatur
Pekin
Helsinki
Oslo
Stockholm
Varşova
Minsk
Kiev
Berlin
Paris
Madrid
Cebelitarık B.
Dublin
Amsterdam
Bern
Viyana
Budapeşte
Bükreş
Sofya
Atina
Belgrad
Sarajevo
Zagreb
Ljubljana
Prag
Brüksel
Roma
Cezayir
Tiren Denizi
Adriyatik Denizi
Ege Denizi
Marmara D.
Karadeniz B.
Manş Denizi
Kuzey Denizi
Baltık D.
Ladoga G.
Onega G.
Peçora N.
Usa N.
Ob N.
Yenisey N.
Lena N.
Indigirka N.
Baykal G.
Ural N.
Volga N.
Don N.
Dinyeper N.
Dinyester N.
Tuna N.
Sava N.
Meriç N.
Vardar N.
Ebro N.
Sen N.
Loire N.
Rhône N.
Po N.
Tiber N.
Nil N.
Fırat N.
Dicle N.
Hazar G.
Balkaş G.
Aral G.
Urmiye G.
Tuz G.
Sarısu G.
Sarıkamış G.
Issık G.
Hotan N.
Sarı N.
Tarım Havzası
Turfan Bölge
Jeravşan N.
Amu Derya N.
Syr Derya N.
Ili N.
Irtiş N.
Ganj N.
Brahmaputra N.
Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti
Güney Kıbrıs Rum Yönetimi
Cebelitarık B.
Trablus
Lefkoşa KKTC
GKRY
Kahire
Şam
Ammân
Bağdat
Kuveyt
Riyad
Doha
Abu Dabi
Muskat
Sana
Yeni Delhi
Islamabad
Ulanbatur
Pekin
Taşkent
Bişkek
Aşkabat
Duşanbe
Kabil
Tahran
Ankara
Moskova
Astana
Helsinki
Oslo
Stockholm
Varşova
Minsk
Kiev
Berlin
Paris
Madrid
Dublin
Amsterdam
Bern
Viyana
Budapeşte
Bükreş
Sofya
Atina
Belgrad
Sarajevo
Zagreb
Ljubljana
Prag
Brüksel
Roma
Cezayir